

DARBININKAS

Vol. LXXXV, Nr. 41
Spalis -October 27, 2000 Penktadienis-Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

dy/LK/2628

lap

LIETUVOJE ir apie LIETUVĄ

- **Lietuva neparėmė** Jungtinių Tautų rezolucijos, smerkiančios Izraelio smurtą prieš palestiniečius, nes netiki jos veiksmingumu, pareiškė Lietuvos Užsienio reikalų ministerijos (URM) atstovas. "Rezoliucija nebūtų padėjusi pasiekti galutinį susitarimą tarp Izraelio ir Palestinos", sakė Lietuvos URM Informacijos ir kultūros departamento direktorius Petras Zapolskas.

- **Darbą baigiančiai laikinajai konservatoriaus** Andriaus Kubiliaus Vyriausybei beliko savaitė, kad įvykdytų konservatorių balsais priimto įstatymo reikalavimą iki lapkričio 1 dienos pradėti derybas su Rusija dėl sovietų okupacijos padarytos žalos Lietuvai atlyginimo. Speciali vyriausybė komisija sovietų okupacijos žalą įvertino 20-čia milijardų JAV dolerių ir dar spalio pradžioje pateikė šiuos skaičiavimus Vyriausybei.

- **Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos (LRT)** vadovybė prašo naująjį Seimą nuo kitų metų pradžios įvesti abonentinį mokestį. Spalio 19 d. pirmajame iškilmingame naujojo Seimo posėdyje visiems politikams buvo išdalintas LRT tarbos pirmininko bei generalinio direktoriaus kreipimasis, kuriame prašoma nedelsiant spresti LRT finansavimo problemas.

- **Kadenciją baigusi Lietuvos Seimo narė Nijolė Oželytė**, spalio 19 d. važiuodama atiduoti savo tarnybinio automobilio į Seimo automobilių ūkį, patyrė avariją. Dienraštis "Lietuvos rytas" rašo, kad N. Oželytės vairuojamas automobilis "Volks-wagen Golf" atsitrėnkė į sunkvežimį "Mercedes-Benz", kurį vairavo Artūras Kazlovskis. Abu vairuotojai nenukentėjo, tačiau po susidūrimo buvo išstumtas parlamentarės automobilio galinis stiklas.

- **Lietuvos Seimo socialdemokratas** ragina "Lisco" privatizavimą vykdančias institucijas susilaikyti nuo tolimesnių veiksmų, kol naujoji Vyriausybė išstirs šio sandorio aplinkybes. Spalio 20 d. Lietuvos Seimo plenarių posėdžių sekretoriatai įregistruotas vieno Socialdemokratinės koalicijos vadovo Vytenio Andriukaičio pateiktas rezolucijos projektas "Dėl bendrovės "Lietuvos jūrų laivininkystė" ("Lisco") privatizavimo".

- **Spalio 23 d. posėdžiavo** sovietų okupacijos Lietuvoje padarytą žalą skaičiavusi komisija. Kaip sakė komisijos pirmininkė, teisingumo viceministrė Rasa Budbergytė, šis posėdis surengtas Europos komiteto prašymu. 400 puslapių ataskaitą Europos komitetas išvertė į rusų ir anglų kalbas.

- **Svedija artimiausiu metu** Estijai, Latvijai ir Lietuvai padovanos ginklų ir įrangos, kurios užteks maždaug 10 tūkstančių karių ir karininkų. Apie tai spalio 20 d. pranešė Švedijos gynybos ministerija. Ši dovana perduodama pagal penkeriems metams numatytą Švedijos paramos Baltijos šalių saugumui programą, į kurią taip pat įeina muitinės pareigūnų ir pasų kontrolę atliekančių darbuotojų apmokymai, pranešė naujienų agentūra AP.

PIRMASIS NAUJOJO LIETUVOS SEIMO POSĖDIS

Spalio 19 d. vidurdienį naujai išrinkti Seimo nariai susirinko į pirmąjį posėdį. Posėdžiui pirmininkavo vyriausias amžiumi Seimo narys dr. Kazys Bobelis. Kandidatais į Seimo pirmininko postą buvo pasiūlyti Algirdo Brazausko socialdemokratinės koalicijos atstovas Česlovas Juršėnas ir Naujosios Sąjungos (socialliberalų) pirmininkas Artūras Paulauskas. P. Juršėną pasiūlė 21 Sei-

mo narys, A. Paulauską pasiūlė 75 Seimo nariai. Lietuvos Konservatorių grupės vardu kalbėjai Andrius Kubilius pasakė, kad konservatoriai nedalyvaus šiuose Seimo pirmininko rinkimuose, nes mano, jog Seimo pirmininkas neturėtų būti savo partijos atstovas šiose pareigose. Tuo tarpu abu kandidatai šios nuostatos neatsisako.

Slapto balsavimo dėl Seimo pirmininko rezultatai paaiškėjo

7 valandą vakaro Lietuvos laiku. Naujuoju Lietuvos Seimo pirmininku tapo Artūras Paulauskas.

Beje, Seimo pirmininko sekretoriatai vadovaujanti Amerikos lietuvė Rasa Razgaitienė per 1997 m. prezidento rinkimų kampaniją konsultavo tuometinį kandidatą į Lietuvos vadovus A. Paulauską viešųjų ryšių klausimais.

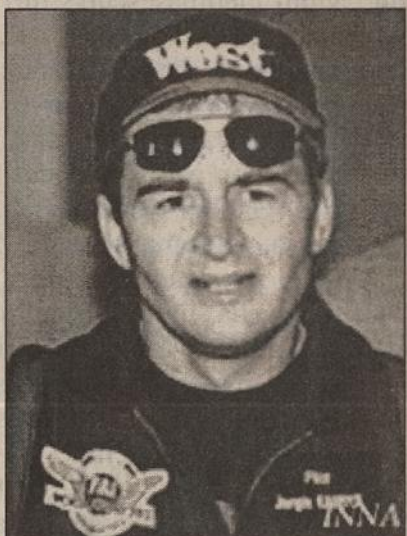
BNS, Lietuvos radijas

JURGIS KAIRYS - AKROBATINIO SKRAIDYMO PASAULIO TAURĖS LAIMĖTOJAS

Japonijos Motegi mieste spalio 22 d. baigėsi akrobatinio skraidymo pasaulio taurės varžybų ketvirtasis ir paskutinis etapas. Bendroje varžybų įskaitoje nugalėtoju tapo Jurgis Kairys, nors spalio 22 d. varžybose jis užėmė antrąją vietą. Dėl pasaulio taurės varžėsi 10 pajėgiausių planetos lakūnų akrobatų. Jie atrenkami šioms varžyboms pagal pasaulio čempionatų rezultatus.

Ketvirtajame etape pilotai varžėsi atlikdami 4 min. trukmės laisvojo stiliaus programą. J. Kairys skrido pagal W. A. Mozarto "Elvira Madigan", aranžuotą ir atliekamą Francisco Goya orkestro. Lietuvį lakūnui sutrukdė prastas oras.

Išpuilingiausią figūrą - "Kairio suktuką" teko sutrumpinti dėl žemų debesų. Siekiant išlaikyti skrydžio ir muzikos harmoniją, J. Kairys keitė savo programą tiesiog o. Dėl to pasislinko ir dalies manevrų vieta erdvėje. Teisėjai netikslumus bemat pastebėjo.

Jurgis Kairys

Skrydžio pabaigoje J. Kairys atliko dar niekur nerodytą itin sudėtingą manevrą, kurį jis pavadino "susiukusia kobra".

Šio varžybų etapo nugalėtojas vengras Peter Besenyei skrido kiek palankesnėmis oro sąlygomis ir palankesnėje pozicijoje - paskutinis.

Nepaisant šiandien iškovotos antrosios vietos, J. Kairys laimėjo Tarptautinės aviacijos fede-

racijos akrobatinio skraidymo pasaulio taurę (Grand Prix), aplenkęs artimiausius konkurentus 10 taškų. Tai didžiausias pasiekimas 48 metų sportininko karjeroje. Iki šiol jis yra tapęs atskirų akrobatinio skraidymo pratimų pasaulio ir Europos čempionu, laimėjęs nemažai prestižinių taurių ir išgarsėjo nutruktagalviškais skrydžiais po tiltais Vilniuje bei Kaune.

Paskutiniame pasaulio čempionate J. Kairys nedalyvavo, tačiau iškovojo pasaulio taurę, jis galės dalyvauti ir kitų metų varžybose dėl šio prestižinio apdovanojimo.

Spalio 22 d. varžybų penketukas:

1. Peter Besenyei (Vengrija)
2. Jurgis Kairys (Lietuva)
3. Viktor Cmal (Rusija)
4. Klaus Schrodt (Vokietija)
5. Martin Stahalik (Čekija)

Bendra įskaita:

1. Jurgis Kairys 46 taškai
2. Peter Besenyei 36 taškai
3. Viktor Cmal 36 taškai

BNS

MOTERŲ PADĖTIS LIETUVOJE PANAŠI KAIP IR KITOSE VIDURIO IR RYTŲ EUROPOS VALSTYBĖSE

Moterų padėtis Lietuvoje pernelyg neišsiskiria iš kitų Vidurio ir Rytų Europos valstybių. Taip rašoma ataskaitoje "Pasaulio moterys: Vidurio ir Rytų Europos moterų sveikata, jų teisės ir politika", kurią parengė Lenkijos Moterų reikalų ir šeimos planavimo federacija bei Produktinės sveikatos ir teisių centras New Yorke.

Ataskaitoje apžvelgiama mo-

terų padėtis sveikatos, socialinių teisių, seksualinio auklėjimo srityse Albanijoje, Kroatijoje, Lietuvoje, Lenkijoje, Rusijoje, Rumunijoje ir Vengrijoje. Ataskaitoje pabrėžiama, kad pastaraisiais metais Lietuvoje sumažėjo nėštumo nutraukimų skaičius, gimdyvių mirtingumas. Tačiau pažymima, kad Lietuvoje daugėja abortų tarp merginų iki 19 metų, 52% jauni-

mo nenaudoja prieš nėštuminių priemonių.

Ataskaitos duomenimis, labiausiai konservatyvi nėštumo nutraukimo atžvilgiu yra Lenkija. Čia daryti abortus leidžiama tik tuo atveju, jeigu gimdyvei gresia mirtinas pavojus.

Ši ataskaita bus perduota minėtų šalių vyriausybėms. Omnitel Laikas

SKURDO MAŽINIMO STRATEGIJA NUMATO IKI 2003 METŲ PANAIKINTI YPAČ GILŲ SKURDĄ LIETUVOJE

Lietuvoje pirmą kartą parengta skurdo mažinimo strategija, kurioje keliamas uždavinys iki 2003 m. panaikinti ypač didelį skurdą šalyje. Pernai prezidento V. Adamkaus dekretu įsteigtas Lietuvos socialinis komitetas subūrė ekspertų grupę, kuri parengė skurdo mažinimo Lietuvoje strategiją. Ji buvo pristatyta spalio 17-ąją, minint tarptautinę kovos su skurdu dieną.

Pristatydamas šią strategiją, ekspertų grupės vadovas Romas Lazutka teigė, kad iki šiol skurdo tema Lietuvoje nebuvo plačiai diskutuojama.

Todėl perengtame dokumente apibrėžiami skurdo mastai šalyje, apžvelgiamas skurdo paplitimas ir jo ypatybės bei formuluojami tikslai bei priemonės, kad skurdas mažėtų. Taip pat apibrėžiamos gyventojų grupės,

kurioms turėtų būti skiriamas didžiausias dėmesys - senyvo amžiaus žmonės, vaikai, kaimo gyventojai, bedarbiai ir kt.

Šio dokumento duomenimis, Lietuvoje skursta apie 600 tūkst. žmonių, o tai yra 16% visų gyventojų. Ypač skurdžiai gyvena mažiausiai 30 tūkst., arba 1% šalies gyventojų.

Tačiau, anot R. Lazutkos, tikrasis skurstančiųjų skaičius yra didesnis, nes vargingiausi - elgetaujantys ir prasižėrę - asmenys tokiuose tyrimuose nedalyvauja.

Dėl sunkios žemdirbių padėties tarp kaimo gyventojų skurstančiųjų yra net 28,2%, o penkiuose didžiausiuose šalies miestuose žemiau skurdo ribos gyvena tik 7,2% gyventojų.

Lietuvoje pagrindinėmis skurdo priežastimis tampa tos,

kurios dominuoja visoje Europoje: nedarbas, menkas išsilavinimas, mažos neefektyvių ūkių pajamos, nepilnos šeimos, didelė vaikų išlaikymo našta.

Dar vienas svarbus skurdo veiksnys - mažos išlaidos socialiniams reikalams. Socialinei apsaugai skiriamos lėšos Lietuvoje sudaro apie 10-11% bendrojo vidaus produkto ir ne tik atsilieka nuo Europos Sąjungos šalių, bet yra vienos mažiausių Rytų ir Vidurio Europos regione.

Skurdo mažinimo strategijoje keliamas uždavinys iki 2003 m. panaikinti ypač gilų skurdą Lietuvoje, o iki 2005 m. sumažinti skurdą iki 13%. Iki to laiko kiekvienas, stokojantis maisto, neturintis pastogės nakvynei, bus aprūpintas šiomis būtinomis (nukelta į 6 psl.)

Vėlinių dieną - lapkričio 2-ąją
- melskimės už mirusius

LIETUVOS VYRIAUSYBĖ GRAŽINA VIENUOLĖMS NAMĄ PANEVĖŽYJE

Lietuvos Vyriausybė nutarė atkurti nuosavybės teises Švč. Nekaltosios Mergelės Marijos seserų tarnaičių kongregacijos Lietuvos provincijai į gyvenamąjį namą Panevėžyje, Tilvyčio gatvėje. Iki sovietinės nacionalizacijos 1940 metais gyvenamasis namas Panevėžyje priklausė Lietuvos Švietimo draugijai. Švč. Nekaltosios Mergelės Marijos seserų kongregacijos Lietuvos provincija yra ta pati vienuolinė bendruomenė.

Dabar šiame name savininke

BNS

LIETUVIŲ PILIGRIMAI ATIDEDA KELIONĘ Į ŠVENTĄJĄ ŽEMĘ DĖL NERAMUMŲ ARTIMUOSIUOSE RYTUOSE

Lietuvių piligrimų kelionė į Šventąją Žemę atidedama dėl neramumų Artimuosiuose Rytuose, spalio 18 d. pranešė Lietuvos Vyskupų Konferencijos 2000 metų Jubiliejaus komitetas. Lapkričio 6-13 dienomis planuota daugiau kaip 200 Lietuvos piligrimų grupės kelionė į Šventąją Žemę numatyta orga-

nizuoti gruodžio 4-11 d., tikintis, kad iki to meto padėtis regione taps normalia.

Piligrimai Nazareto Mergelės Marijos Apreiškimo Bazilikai nuveš dovanų Vilniaus Aušros Vartų Gailestingumo Motinos paveikslo keramikinę kopiją.

(nukelta į 4 psl.)

PAMINKLAS PANERIUIOSE GALI SUKELTI ANTILIETUVIŠKUMO BANGĄ

Lenkijos spauda teigia, kad spalio 22 d. Vilniuje, Paneriuose atidengtas paminklas ten žuvusiems lenkams gali sukelti antilietuviškumo bangą Lenkijoje. Dienraščiai "Trybuna" ir "Rzeczpospolita" teigia, kad "Paneriuose hitlerininkai ir lietuvių nacionalistai Antrojo pasaulinio karo metais sušaudė 100 tūkstančių žydų, lenkų, čigonų ir rusų".

"Rzeczpospolita" cituoja Lenkijos vyriausybės karo veteranų valdybos viršininko Jaczeko Taylora žodžius, jog "greta Katynės melo egzistavo ir Panerių melas, o tai sunkus reikalas tarp Lietuvos ir Lenkijos".

"Negalima nutylėti, jog nusikaltimą atliko "nežinomi nusikaltėliai", kadangi dauguma jų žinomi ir yra jų sąrašas", sakė Lenkijos vyriausybės atstovas.

Dienraščiai pažymi, kad "iki šiol Lietuva neparodė atgailos" ir išreiškia viltį, jog "lietuvių tauta sugebės apsisvalyti savo sąžinę oficialiai atsiprašydama už padarytą nusikaltimą".

Panašaus pobūdžio pranešimus, kuriose tvirtinama, jog "lietuviai iki šiol nenori pripažinti dalyvavę Panerių žudynėse", taip pat išgirdo Lenkijos radijo klausytojai ir televizijos žiūrovai.

Paminklo Panerių kapinėse lenkams, žuvusiems Antrojo pasaulinio karo metais, atidaryme spalio 22 d. dalyvavo ir su oficialiu vizitu Vilniuje lankęsis Lenkijos gynybos ministras Bronisław Komorowski.

Paminklas-kryžius stovi vadinamosios Rudzinskio duobės vietoje, kur per Antrąjį pasaulinį karą naciai žudė Vilniaus krašto gyventojus - etninius lenkus.

BNS

Paprasta, atsargu ir saugu

Yra žmonių, kurie įsiveda į namus labai kompliktuotas apsaugos sistemas. Sistema, sujungianti duris, langus, pajaučiantį judesį kambariuose, fotokameros, nešiojami telefonai, radijo sirenos ir šviesos lauke. Bet tokios sudėtingos brangios sistemos ne visiems yra prieinamos. Nebūtinai reikia brangių sistemų apsaugoti nuo įsibrovėlių, galima ir paprastais būdais to paties pasiekti. Pastaruoju metu įsilaužimai į namus yra šiek tiek sumažėję. 1997 metų duomenys rodo, kad įsilaužimų į namus yra sumažėję 3%. Bet dar daug reikėtų pasiekti, kad vagystės visai sumažėtų. Gyvenamųjų namų apvogimas per metus padaro apie 3,3 milijardus dolerių nuostolių, vienos vagystės vidurkis išeina apie 1,300 dolerių. Bet į tą sumą neįskaičiuota padaryti nuostoliai, įsilaužiant: sugadinti langai, durys. Įsilaužimai Amerikoje vyksta kas keletą sekundžių.

Namų savininkai gali daug ką padaryti, kad apsaugotų nuo įsibrovėlių, ir tai jiems nedaug kainuotų. Šiuo metu aukštos technologijos įrengimai - aliarmai yra prieinamesni, nes jų kainos nuolat krinta, vis atsiranda naujos technikos, o ir konkurencija tam padeda. Pasak "National Burglar and Fire Alarm Association" pranešimo, aliarmo sistemos vidutinė kaina perieitais metais nukrito nuo 1,500 iki 1,200 dolerių. Kartais nieko nereikia mokėti už jos įvedimą, bet mėnesiniai mokėjimai tada būna aukštesni, nuo 25 iki 40 dolerių per mėnesį.

Jei perkate naują namą, paprastai jums jau nereikia rūpintis aliarmo sistemos įvedimu, nes nauji namai ją jau turi. Vie-

ni namai turi kompliktuotesnes, kiti paprastesnes.

Čia keletas paprastų pasiūlymų, kaip pigiai galėtumėte apsaugoti namą nuo įsiveržėlių:

1. *Sveika nuovoka.* Jei įsų namas atrodo, kad jame kas nors yra (šviesos languose ir pan.), tai vagys-įsilaužėliai ieškos "negyvenamo" namo. Kai esate namie, nepamirškite uždaryti ir užrakinti durų. Jei dirbate kiemyje, sodelyje ar garaže, nepalikite atvirų durų. Jei išvykstate iš namų, nors vienai dienai, paprašykite, kad kaimynas paimtų paštą, laikraštį. Arba sustabdykite šių dalykų pristatymą. Atminkite, kad šviesos ir garsai atbaido įsiveržėlius. Išeidami palikite keletą degančių lempų, veikiantį radiją ar televiziją, ypač jei gyvenate nuomojama bute. Lempos gali būti prijungtos prie reguliatoriaus ir keisti šviesos užsidegimo laiką, kas atbaidys piktus žmones. Daugumas naminių šunų yra draugiški ir vargu ar išgausintų svetimus žmones, bet jų lojimas gali atbaidyti vagis. Lipinukai ant durų ir langų, informuojantys, kad namas yra apsaugotas kokios nors sistemos, irgi gali sulaikyti vagis nuo įsilaužimo. Tačiau jei name nematyti gyvybės ženklų, tai ir lipinukai nepadės.

2. *Šviesos.* Gerai apšviestas namas rodo, kad jame gyvena žmonės, bet nereikėtų per daug apšviesti, kad neatrodytų dirbtiniai, o ir kaimynams tai galėtų būti įkyru.

Apeikite namą vėlai vakare. Lauko apšvietimas turėtų būti toks, kad jo šviesoje galėtumėte matyti savo laikrodžio skaičius. Specialios vietos apšvietimui yra kelias į priekines įeinamas

duris, virš įeinamų durų, namo kampuose ir namo gale, ir kiekvienos įeinamos namo durys. Lempas apšvietimui galite pasirinkti pagal savo skonį. Pigesnės ir ilgiau degančios yra geltonos spalvos, jei jums netrukdo, tai "high pressure-light". O jei norite, kad šviesa atrodytų natūraliai, pagalvokite apie halogeninę lempą. Kad jums nereikėtų tų lempų atskirai uždegti ir užgesinti, išsiveskite "photo-cells", kurios uždega ir užgesina šviesą pagal dienos šviesos sumažėjimą. Taip pat galima įsivesti ir "light timers", kad lempos nevienodai užsidegtų ar užgestų, ir vagys negalėtų nustatyti, kas ir kada yra namuose.

Yra ir "motion detectors" - judesio pajutėliai, kurie įjungia šviesą, kai kas nors tame plote eina. Yra ir įvairių kitokių specialiųjų įtaisų. Pvz., "The Emergency Beacon" (patentas - Life Technologies, Inc., Minneapolis) siūlo 60 vatų lemputę, kuri duoda reguliarią šviesą, jei namo savininkas tik vieną kartą paspaudžia mygtuką. Bet jei tai padaroma du kartus, ta lempa pasidaro blykčiojančiu švyturiu ir gali būti matoma keliolikos metrų atstumu, net ir blogu oru. Tokia lemputė kainuoja 19,95 dol., o jos degimo trukmė 2,000 valandų.

3. *Namo aplinka.* Daugumas namų yra apsodinti medžiais ir krūmais, nes tai pagražina nuosavybę. Bet reiktų pagalvoti ir apie tai, ar tie medžiai ir krūmai nepasitarnaus kaip priedanga įsiveržėliams. Pvz., didelis medis gali palengvinti vagiui prieiti prie antro aukšto langų. Bet spygliuoti medžiai gali būti ir apsauga nuo vagių - tokiais medžiais vagys nenori lipti.

4. *Užraktai.* Perkant užraktus, reikia žiūrėti, kad jie būtų aukštos kokybės, kad vagys negalėtų

lengvai sugadinti. Slankiojančias stiklines duris galima sustiprinti, įsukant varžtus į viršutinius slankiojimo takus, kad stiklo rėmas negalėtų būti išimamas.

Geriausios durų užraktai yra "pick-proof deadbolts", kuriems reikia raktas iš abiejų pusių, ir raktai negali būti kopijuojami be savininko žinios. Dauguma geriausių "deadbolts" kainuoja mažiau negu 100 dolerių ir juos parduoda "locksmiths".

Turėti vieną raktą, kuris rakina visas duris yra gerai, nes tai sutaupo jums laiką, kai vėlai grįžtate ir norite greitai įeiti į namus. Jei įsų užraktas užrakkinamas iš vidaus raktu, labai svarbu turėti raktą netoli durų, kad, reikalui ar bėdai esant, greit galėtumėte išeiti. Taip pat yra ir langų užraktai, kad būtų sunkiau juos atidaryti iš lauko.

Dar kitas labai pigus ir saugus būdas apsaugoti langus nuo atidarymo - tai skylių išgręžimas virš lango rėmo ir į jas vinių idėjimas. Viny turi būti šiek tiek išsikišusios, kad, darant langą, rėmas kliūtų už jų ir negalima būtų jo atidaryti.

6. *Aliarmai.* Jų yra labai įvairių, o taip pat ir jų kainos įvairios. Galima įvesti bevielį, baterija valdomą aliarmą. Šiuo metu yra daug gerų firmų, kurios įveda aliarmų sistemas. Atminkite - svarbu nuosaiki apsauga ir nereikia tiek užsibarikaduoti, kad jautumėtės lyg gyventumėte kalėjime.

Taigi apsisaugokite, bet nepadarykite iš savo namų kalėjimo!

JAV LB Krašto valdybos Socialinių reikalų taryba
Parengė B. Jasaitienė ir A. Šmulskšienė
Naudotasi "Chicago Tribune" (1999.07.16) medžiaga

Vasaros ilgesys

V. Magio nuotr.

NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY
SENTRY REALTY, INC. 33 E. Railroad Ave., Jamesburg, NJ 08831. Tel.: (732) 521-1611. FAX 732-521-0034. Jei norite pirkti namą, žemės plotą, komercinį pastatą ar nuomotį namą puikioje Centrinėje New Jersey dalyje, maloniai kviečiame kreiptis į NJ Licensed Real Estate agentę ZINERĄ A. MACYS (kalba lietuviškai). Namų tel.: (732) 521-5556 arba (732) 521-1916. Centrinė New Jersey dalis yra puiki vieta gyventi tiek jaunoms šeimoms, tiek pensininkams. Geros mokyklos. Patogus susisiekimas su prekybos centrais ir darbais. Gerai žinomos pensininkų namų bendruomenės.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekiliojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekiliojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: jstrimaitis@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYER FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojoje vietoje - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigą kreipiantis paminti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas pirmadieniais 9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979. E-mail: laisvesziburys@aol.com

Apie Vėlines ir Halloween

Rūta RUŠINSKIENĖ

Kas yra Halloween?

Tai šventė, kuri vyksta spalio 31 dieną. JAV šios šventės metu vaikai dėvi specialius kostiumus ir vaikšto po namus, sakydami: "Vaisės arba pokštas" (trick-or-treat). Daugelis iš moliūgų išsiskaptuoja žibintus. Halloween metu ne tik vaisinamasi, bet ir užsiiminėjama būrimu, baisių istorijų apie raganas ir vaiduoklius pasakojimais, obuolių triauškimu ir pan.

Halloween šaknys glūdi senovėje švęstų naujųjų metų bei mirusiųjų šventėse. 800-aisiais metais krikščionių Bažnyčia šią šventę pavadino Visų Šventųjų diena ir leido ją oficialiai švęsti lapkričio 1 d. Tai gi žmonės ir toliau galėjo švęsti įprastą šventę, tik kitu pavadinimu. Tą dieną būdavo laikomos mišios ir jos buvo vadinamos Visų Šventųjų mišiomis.

Halloween šventės istorija

Veikiausiai, jog šiandien švenčiamo Halloween pagrindinis šaltinis - tai keltiška Samhaino šventė. Keltai gyveno prieš 2000 metų ten, kur dabar yra Didžioji Britanija, Airija, Prancūzija. Jų naujieji metai prasidėdavo lapkričio 1 d. O šventė, kuri prasidėdavo Naujųjų metų šventės išvakarėse, būdavo rengiama keltų mirties viešpaties Samhaino garbei. Ši šventė pažymėdavo šalčio, tamso ir gedimo sezono pradžią. Natūraliai ją pradėta siesti su žmogaus mirtimi. Keltai tikėdavo, jog Samhainas tą vakarą leisdavo mirusiųjų sieloms sugrįžti į savo namus.

Samhaino šventės vakare druidai, keltų šventikai ir mokytojai, įsakydavo žmonėms užgesinti savo židinio ugnį. Druidai iš ažuolo (jiems švento medžio) šakų sukraudavo milžinišką naujų metų laužą. Jame jie degindavo gyvūnus, grūdus ir spėjama, jog taip pat aukodavo žmones. Tada kiekviena šeima nuo to laužo vėl užkurdavo savo šeimos židinį. Šventės metu žmonės kartais dėdavo specialius kostiumus, pagamintus iš gyvulių odų ir galvų. Iš paaugotų gyvulių liekanų jie spėdavo ateinančių metų ateitį.

Romėnai sumanė užkariauti keltus 43-aisiais metais. Nukariavę keltus, jie valdė juos 400 metų. Romėnų valdymo metu dvi romėnų rudens šventės susijungė su Samhaino švente. Viena iš tų romėnų švenčių buvo vadinama Feralia. Ji

buvo švenčiama spalio pabaigoje mirusiųjų garbei. Kitos šventės metu buvo garbinama Pomona, romėnų vaisių ir medžių deivė. Veikiausiai todėl obuoliai taip pat yra siejami su šia švente.

Kas yra Visų Šventųjų šventė?

Daugelis keltų papročių išliko ir po krikščionybės atėjimo. Tai gi 800-aisiais metais Bažnyčia įsteigė Visų Šventųjų šventę, švenčiamą lapkričio 1 d. Žmonės senovinius pagoniškus papročius ir toliau praktikavo, taip jie persiskundė ir tapo krikščioniškos šventos dienos dalimi. Vėliau Katalikų bažnyčia mirusiųjų pagerbimui paskyrė lapkričio 2 d. Ji tapo žinoma kaip Visų Sielų diena.

Skirtinguose regionuose išsivystė šiek tiek skirtingi keltų papročiai. Pavyzdžiui, Airijoje žmonės Muck Olla dievo garbei surengdavo parodą, kurio metu rinkdavo maisto duoklę.

Parado vedantysis vilkėdavo baltą maršką ir ant galvos būdavo užsidėjęs kaukę iš gyvulio galvos. Škotijoje žmonės rengdavo eitynes su žibintais laukuose. Jie sukdavo didžiulius laužus, kurie atbaidytų piktąsias dvasias ir raganas. Velse kiekvienas žmogus į šventinį laužą įdėdavo savo pažymėtą akmenuką. Jei kitą rytą jo nerasdavo, jie būdavo įsitikinę, kad tas žmogus tais metais mirs. Anglijoje Halloween dar būdavo vadinamas Riešutų gliaudymo arba Obuolių grobstymo diena. Šeimos susėdavo prie laužo, pasakodavo įvairias istorijas, gliaudydavo riešutus ir krimsdavo obuolius.

Kas buvo druidai ir keltai?

Druidai buvo išsimokslinusi keltų kunigų klasė. Keltai - senovės Europos tauta. Druidai buvo ne tik kunigai, bet ir teisėjai bei įstatymų leidėjai. Jie

(nukelta į 4 psl.)

Halloween kostiumai

V. Magio nuotr.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.
-Tax Exempt #36-2927289-
per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

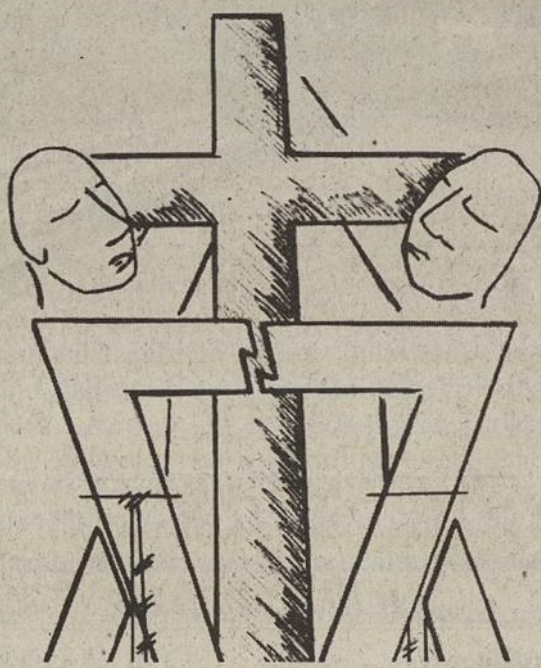
LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.
Fasolino
MEMORIALS
66-86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326-1282; 326-3150
-TAI MŪSŲ VIENINTĖ VIETA -
-GAUSI PARODŲ SALĖ -

†
KVEČAS
JONAS
1933+1976

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$45.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra

Po Vėlinių ženklų

Esama švenčių, kurios akivaizdžiai paliečia visus - tiek neigiančius Aukščiausiojo buvimą, tiek atšalusius nuo tikėjimo ir užsimiršusius buities kasdienybėje, tiek tuos, kurie nuoširdžiai susikaupę ir atsidėję maldai nuolat regimi savosiose, kad ir kiek retėjančiose, išeivių parapijose. Nėra abejonės, tos šventinės dienos yra ypatingos - jos paveikia nelyg tuščiam kambariui su skambėjusi įtempta styga: negali nepasiduoti garso įtaigai ir nuduoti, kad negirdėjai, likai abejingas, toliau gyventi taip, tarsi taip nieko ir nebūtum išgirdęs. Ir ne tik - **memento mori**. Ir ne tik - **carpe diem**.

Viena tų ypatingų dienų, kurias lietuviai nuo neįmanomos senovės atmena ir gerbia - vėlinės, mirusiųjų atminimo diena. Išskirtinė lapkričio antroji pagal krikščioniškas tradicijas pradeda visą mėnesį, skirtą bendravimui su išėjusiais anapus. Beje, senieji istoriniai šaltiniai rudeninę mirusiųjų paminėjimo šventę vadindavo **ilgėmis**. Jos metu be kitų apeigų būdavo ruošiamos vaisės vėlėms kapinėse arba namie: apie tai byloja bemaž visi šešioliktojo-septynioliktojo amžiaus šaltiniai. Anieji papročiai, dar tebeturėję nepaneigiamą pagonybės liekanų, jau seniausieji yra išnykę. O kaip dabar vienodėjančiame, technologizuotame pasaulyje atmename pasitraukusiuosius? Kiekviena netekties paliešta šeima per Vėlines išgyvena tarsi mistinį visuotinės vienvės jutimą: ji yra taip kartu kaip niekuomet anksčiau. Per Vėlines visiems atsiveria puikių progų ne patetiškai, bet itin intymiai pamąstyti ne vien apie fizinį žmogaus trapumą, laikinumą, bet ir savo pačių paskirtį šioje žemėje.

Be abejonės, lapkričio antrąją pirmiausia atsimename savuosius: mirusius gimes, draugus, kaimynus, tačiau tadien daugelis trokšta uždegti žvakutę ir ant kurio nors mielesnio širdžiai tautiečio kapo. Vilniaus Rasų kapinėse per Vėlines ištisi žvakių ir žvakučių miškai liepsnodavo ir tebeliepsnoja ant Jono Basanavičiaus, Mikalojaus Konstantino Čiurlionio, Balio Sruogos, savanorių, paguldžiusių galvas už jauną tėvynę 1918-1920 m., ir daugelio vargiai suskaičiuojamų garbių lietuvių kapų. Pasaulyje likimo išsklaidyti lietuviai tadien tarsi išgyvena visuotinę sielų bendrystę, pamiršta, kas juos skiria, trikdė, gniuždė ar priešina, o prisimena, kas juos kuria ir sieja - kaip šeimą, kaip tautą, kaip bendrą žemišką likimą.

Laukti nebuvo kada
Kai liudininkai tyli, gimsta legendos

Kazys BLAŽEVIČIUS

1983 m. Chicagoje Lietuvos Laivės kovotojų Sąjunga (LLKS) išleido knygą „Laisvės beieškant“, kurioje pateikti bolševikų ir nacių okupacijų metais buvusių rezistentų atsiminimai. Knyga išleista mažu tiražu, Lietuvoje labai sunkiai randama.

Knygos autoriai buvo numatę išleisti knygos antrąjį tomą. Tačiau smarkiai retėjant LLKS gretoms, to padaryti nepavyko. Neseniai Lietuvoje išleista LLKS aktyvaus dalyvio Juozo Grušio knyga „Laukti nebuvo kada“ (leidykla *Ramona*, Marijampolė, 2000, 500 egz., 439 psl.). Ši knyga yra knygos „Laisvės beieškant“ tęsia, jos antrasis tomas. J. Grušys, pasitelkęs kelis bendražygius, knygoje „Laukti nebuvo kada“ pateikia visuomenei nežinomų žinių iš LLKS padalinių bei atskirų kovotojų veiklos.

J. Grušys knygos motto pasirinko generolo James Dosier aforizmą: „Tie, kurie nesiaukoja laisvės reikalui, niekad negalės perprasti tikrosios laisvės vertės“. Aforizmas labai prasmingas. Nūdienos realybė rodo, kad tie, kurie ne tik kad nesiaukoja, bet netgi okupacijos metais aktyviai priešinosi laisvės reikalui, po nepriklausomybės iškovojimo visomis išgalėmis priešinas ir tikrosios laisvės įtvirtinimui.

Knyga „Laukti nebuvo kada“ dar kartą patvirtina, kad patriotinės tautos kamienas niekad nesitaikstė su jokia okupuota - nei raudonuoju, nei ruduoju. Apie abi bolševikines okupacijas turime gana daug autobiografinių ir profesionalių istorikų literatūros, gi apie nacistinės okupacijos laikmetį ir tautos pasipriešinimą rudiesiems okupantams tokios literatūros aiškiai stokoja. Aptariama knyga šią spragą užpildo - didžia dalimi ji skirta būtent nacistinės okupacijos laikmečiui.

Knyga įdomi savo sandara, autobiografinio pobūdžio, joje pateiktas nemažai visuomenei nežinomos archyvinės medžiagos. Todėl ji bus vertingu šaltiniu istorikams profesionalams. Knygos vertę pabrėžia Petro Stankero pratarinėje akcentuota mintis, kad „Juozo Grušio pasakojime nėra nė vieno pramanyto fakto, prasimanytos pravardės“. Knygoje pateikti gausūs LLKS dalyvių - autoriaus ben-

dražių - prisiminimai patvirtina šį teiginį.

„Daug metų praėjo, - įvade rašo P. Stankeras, - nuo sunkių karo dienų. Laikas užgydė karo padarytas žaizdas. (...) Bet laikas bėgė iš žmonių atminties išdildyti tai, kas vyko Lietuvoje Antrojo pasaulinio karo metais. Iškeliaudami amžinybėn tų įvykių liudininkai išsineša ir savo išgyvenimus, patyrimą ir nuotykius“. Ačiū J. Grušiui, Antrojo pasaulinio karo įvykių liudininkui ir dalyviui, kad jis atliko savo pilietinę pareigą ir paliko istorijai to meto įvykių objektyvų aprašymą.

Knyga vertinga istorikams, istorijos mėgėjams, įdomi knygoje aptariamų įvykių amžininkams, kurie ras joje atsakymus į daugelį anuo metu kildavusių klausimų. Nacių okupacijos metais mums, provincijos gimnazistams, pagrindinę literatūrą teko skaityti, ji padėjo orientuotis sudėtingomis ano meto sąlygomis, apsaugojo nuo pradžios nacių propagandos. Tačiau apie LLKS veiklą, jos užmojų, pasipriešinimo dalyvių, pagrindinės literatūros organizatorių mes nieko nežinojome.

Įvadinėje knygos dalyje pateikta LLKS organizavimosi ir veiklos istorija. Savo veiklą LLKS pradėjo 1940 m. gruodžio 26 d. 1942 m. balandžio mėn. Kaune buvo sudaryta LLKS vyriausioji vadovybė. Ji rūpinosi sukurti visą Lietuvą apimančią LLKS tinklą. Tai padaryti jai pavyko. 1943 metų viduryje LLKS vienijo apie 3000 aktyvių laisvės kovotojų. 1944 m. pradžioje LLKS įsirengė slapta „Laisvosios Lietuvos“ radijo stotį - vienintelę vokiečių okupuotoje Rytų Europoje. „Laisvosios Lietuvos“ radijo transliacijos buvo priimančios Švedijoje, o iš ten žinios pasklisdavo po pasaulį.

LLKS gamino fiktyvius dokumentus, falsifikuotus pasus, kurie padėjo daugeliui tautiečių, materialiai rėmė gestapo suimtųjų šeimas. Tačiau daugiausia LLKS nuveikė leisdamas ir platindamas pogrindžio spaudą, kuri padėjo tautiečiams orientuotis okupacijos sąlygomis. Pagrindinis nelegalus laikraštis buvo „Laisvės kovotojas“. Be jo buvo išleista 150 numerių „Apžvalgos“, daug įvairių lokaliųjų laikraščių, informacinių biu-

letenių ir kt. Lietuvos šaulių vardu buvo leidžiamas „Lietuvos Laisvės Trimitas“. Pogrindžio spaudai leisti buvo įrengtos kelios slaptos spaustuovės.

Knygos dalyje „Laukti nebuvo kada“ autorius aprašo savo dalyvavimą 1941 metų birželio sukilime, Laikinosios Lietuvos Vyriausybės santykius su vokiečių karine administracija, savo bandymus padėti nacių persekiojamiems žydams, LLKS veiklą pogrindyje, nelegalių spaustuvių įrengimo ir jų sunaikinimo istoriją, savo areštą antrą kartą grįžus sovietams, gyvenimą katorgoje ir sugrįžus į Tėvynę ir kt.

Knygos dalyje „LLKS narių atsiminimai“ pateikti Kosto Astravo (*Biržiečių LLKS veikla*); Balio Balaišio (*LLKS radijo ryšiai su tauta ir užsieniu*); Felikso Dzegoraičio-Dziedulionio (*LLKS padirbtas pasas padėjo išvengti represijų*); Lino Gedimino Janulionio (*Gestapininkų suimtųjų LLKS narių „angelas sargas“*); Zigmo Koncevičiaus (*LLKS veikla prieš fašistinius okupantus Panoteriuose*); Jono Mildažio (*Prisiminimai apie LLKS veiklą ir bendražygius*), Mildos Mildažytės-Kulikauskienės (*Šiek tiek apie Antaną Mildažį*); Prano Mykolaičio (*LLKS veikla Tauragėje*); Birutės Paragytės-Gružauskienės (*Paragių šeimos likimas*); A. Juodvalkio (*Laisvės kovotojas Alfą Simonaitis*); Jono Stačiūno (*Mano veikla LLKS*); Juo-

zo Šalkausko (*Atsiminimai apie mano ir bendražygių antifašistinę veiklą*) ir Marijos Dančulės Žemaitienės (*Vaikystės paslaptys*) prisiminimai.

Knygos skyriuje „Lietuvos laisvės kovotojų veikla lageriuose ir tėvynėje sovietinės okupacijos metu bei nepriklausomybės atgavusioje Lietuvoje“ pateikti du straipsniai: Edvardo Buroko „LLKS veiklos istorija antroje sovietų okupacijoje“ ir Vinco Gurskio „Į naują žygį“.

Knygos skyriuje „Šiek tiek iš A. Vokietaičio archyvo“ pateiktas kapitalinis straipsnis (50 psl.) apie A. Vokietaičio odiseją nuo nacių koncentracijos stovyklos iki laimingo patekimo į Švediją.

Knygos skyriuje „Laiškai ir kita medžiaga iš A. Vokietaičio archyvo“ pateikti keli Vokietaičio laiškai, ištraukos iš jo rašinių, Jono Deksnio asmenybės charakteristika.

Knyga baigiama J. Grušio „Post scriptum“, kuriame pateikta susirašinėjimo su bendražygiais medžiaga bei informacija apie bendražygius.

Knygos redaktorius rašytojas Robertas Keturakis išreiškė viltį, kad knygos „Laisvės beieškant“ ir „Laukti nebuvo kada“ bus išleistos vienu tomu ir pasieks visas Lietuvos mokyklas, kad gyva Lietuvos istorija ir tėvynainių, žūtbūtinėje kovoje gynusių Gimtines Laisvę, idealai pasieks mūsų jaunimo protus ir širdis.

Neseniai mirusios partizanų istorijos tyrinėtojos, rašytojos Nijolės Gaškaitės knygos viršelis (Vilnius, 1997 m., 318 psl.)

Tomas J. Scheff

AKADEMINĖS GAUJOS

2

(pradžią nr. 39)

Atskirtis, į kurią profesūra įstumia specifinių žinių ieškojimas, paaiškina negatyvų daugelio gaujų ir klanų tapatumo pobūdį. Fizikai mėgsta kartoti, kad esama tik dviejų chemikų rūšių: fiziniai chemikai ir smirdantys chemikai. Humanitarai didžiuojasi, kad jie ne tokie beskoniai ir bejausmiai kaip „gamtininkai“. Specialistų socialinių mokslų srityje galia sutelkta kiekybinių metodų flange. Jie patiria neįsivaizduojamas kančias, kad įrodytų, jog jiems nebūdingas „minkštakūniškumas“, kuriuo neva pasižymi humanitarai. Sociologai nėra tikri dėl savo tyrimų objekto, bet tiksliai žino, koks jis nėra - psichologinis. Jie rodo ištikimybės struktūriniais metodais ir atmeta visokius bandymus įtraukti į savo koncepcijas psichologinį komponentą, laikydami jį „redukcionizmu“. Visos minėtos terminologinės etiketės neturi racionalaus pagrindo, nei prasmės ir yra ne daugiau kaip ištikimybės vienam ar kitam klanui emblemos.

Jeigu priklausomybė grupei yra pagrindinis gaujos narių emocinio patitenkinimo šaltinis, suprantama ir jos narių negatyvaus ta-

patumo prigimtis. Gaujai ar klanui pamėginus pozityviai vertinti „pašaliečius“, kyla rimtas kažkada sutelktos grupės iširimo ir išsiskaidymo pavojus. Nepavojingas šio sutelktumo palaikymo būdas - atakavimas arba, dar paprasčiau, kitų gaujų ir klanų ignoravimas.

Tokioje atmosferoje pabrėžiant savo priklausomybę gaujai arba klanui pagrindinis vaidmuo tenka moksliniam žargonui. Dalis mokslinės terminologijos neturi jokio empirinio pagrindo. Psichoanalitinių sampratų „Id“ ir „Super-ego“ niekas niekada neapibrėžė - nei Freud, nei kas nors iš jo sekejū. Šių miglotų ir slidžių metaforų vartojimas seniai glumina rašytojus ir skaitytojus, tačiau gyvuoja toliau. Neturėdama mokslinės bazės, Amerikos psichiatrinės asociacijos sukurta Diagnostikos klasifikacijos sistema atrodo gana sąlygiška. Tačiau psichiatrai dėl to nesiskundžia. Minėtos klasifikacijos yra fikcijos, funkcionuojančios vien kaip ištikimybės gaujai ir klanui priesakai.

Karlo Linėjaus klasifikacijos sistemos gyvybiškumas - dar vienas iškalbingas žargonas vartojimo kaip ištikimybės gaujai ženklo pavyzdys. Ši sistema buvo visiškai deskriptyvi ir ateoriška, pagrįsta išoriniais augalų požymiais, o ne formas ir funkcijas jungianti teorija (periodinė elementų sistema, pagrįsta atomų teorija, - atvirkščias pavyzdys). Dėl šios priežasties kiekvienas naujos augalų rūšies atradimas trikdė visą schemą. Jau seniai pastebėta, kad tradicinės, nusistovėjusios klasifikacijos labai traukia mokslininkus. Mes tai galime paaiškinti tuo, jog klasifikacijos atlieka

ištikimybės klanui simbolio vaidmenį.

Ar yra kokia nors išeitis iš akademinio banditizmo liūno? Ši problema sunkiai išsprendžiama, ištikimybė gaujai ir klanui tiesiogiai susijusi su šių grupių tapatumu. Vienas iš šios problemos sprendimų būtų platesnio profilio mokslininkų rengimas kartu su mokymo sistemos reformomis. Disciplininio lauko, kuriame vyksta aspirantų rengimas, išplėtimas, tarpdisciplininių mokomųjų programų įtraukimas galėtų pagerinti tiek emocinį, tiek intelektualinį klimatą akademijoje aplinkoje. Mokslininkams tai leistų bendrauti tarpusavyje, nepriklausomai nuo jų specializacijos ir jų dėstomų disciplinų, galbūt tada jie netgi surastų porą žodžių studentams ir publikai.

Disciplininių rūmų išplėtimas rengiant aspirantus kada nors duos intelektualinių vaisių. Mes gyvename hiperspecializacijos epochoje, kurioje mokslininkas žino vis daugiau apie vis mažiau. Bet, kaip rodo dauguma svarbiausių šių laikų atradimų, hiperspecializacija - tiesioginis kelias į intelektualinį ir emocinį nuosmukį. James Watson knyga „Dviguba spirale“ į būtinos literatūros sąrašą turi įtraukti visi studentai aspirantai, ne tik biologai. Kadangi mokslinės gaujos yra užsislaptinusios grupuotės, susidoroti su jų išplitimu, galimas daiktas, bus dar sunkiau, negu kovoti su gatvės gaujomis. Tačiau tai ne kliūtis bent jau atvirai aptarti šią problemą.

Versta iš: Scheff, T.J. *Academic Gangs. Crime, Law, and Social Change*. Vertė Vytautas Kinčinitis

■ Izraelis spalio 23 d. apsupo Vakarų Kranto miestą, iš kurio palestiniečių kovotojai apšaudė Jeruzalės žydų rajoną. Tuo tarpu du palestiniečių paaugliai mirė nuo sužeidimų. 15 metų Ashraf Habayeb ir 17 metų Saed Tamboor mirė Vakarų Kranto Nabulaus miesto ligoninėse. Per susirėmimus su Izraelio kareiviais abu jie buvo sužeisti į galvą kovinėmis kulkomis.

■ JAV valstybės sekretorė Madeleine Albright, atvykusi į Šiaurės Korėją istorinio vizito, spalio 23 d. daugiau nei valandą kalbėjosi su šios įslaptintos komunistinės valstybės lyderiu Kim Jong Ilu ir sakė, kad Washingtonas apgalvotai plėtoja santykius su Pchenjanu. Žurnalistams priminus, jog kai kas mano, kad JAV veikia pernelyg skubotai, M. Albright atsakė: "Ne, tai labai apgalvota. Mes neveikiame skubiau, nei tikslinga JAV interesų požiūriu".

■ Buvęs Rusijos premjeras Viktor Černomyrdin patvirtino ketinąs paduoti į teismą kandidatą į JAV prezidentus George W. Bushą dėl jo teigimų, kad kai kurie aukšti Rusijos pareigūnai pasisavino dalį TVF lėšų, skirtų Rusijai.

■ 2001 metų vasario pabaigoje Rusijos kosminė stotis "Mir" bus išvesta iš orbitos, pareiškė šalies vicepremieras Ilja Klebanov, spalio 23 d. atsakydamas į "Interfax" klausimą. "Mes planuojame vasario pabaigoje nuskandinti "Mir" Pasaulio vandenynę", sakė vicepremieras, pažymėdamas, kad artimiausiu metu vyriausybė priims oficialų sprendimą šiuo klausimu.

■ Saudo Arabijos laikraštis spalio 23 d. pacitavo palestiniečių prezidentą Yasser Arafat, sakiusį, kad arabų vadovai neatmeta taikos galimybės, bet kad Izraelis dabar turi nuspręsti, ko nori - karo ar taikos. Y. Arafat "al-Watan" laikraščiui tai sakė po neeilinio arabų valstybių vadovų susitikimo, spalio 22 d. vykusio Egipto sostinėje Kaire.

■ Šri Lankos sukilėliai Trin-komalyje spalio 23 d. numušė oro pajėgų sraigtasparnį. Tai įvyko vos kelios valandos po tamilų tigrų atakos prieš šiam miestelyje esančią karo laivyno bazę. Rajono gyventojai pranešė matę sprogimą danguje.

"Chicago Sun-Times" rašo nelegalų klausimu Amerikoje gyvena apie penki milijonai nelegalų

Jeigu dėdės Samo žemėje gyvenate nelegaliai - nesijaudinkite, nes jūs čia turite apie 5 milijonus panašaus likimo draugų.

Nelegalių imigrantų į Ameriką kasmet patenka nuo 275,000 iki 420,000. Vien tik Illinois valstijoje jų skaičius padaugėja 16 tūkstančių per metus. Jų čia paskaičiuojama apie 290 tūkstančių, iš kurių dauguma įsikūrę Chicagoje.

Tokius apskaičiavimus pateikia "Chicago Sun-Times" dienraštis, kuris spalio 6, 8, 9 dienomis spausdino trijų dalių straipsnių seriją apie nelegalus šiame krašte, konkrečiai supažindinant su kai kurių iš jų gyvenimo kasdienybės vaizdais.

Illinois valstija su 290 tūkst. nelegalų imigrantų yra penktoje vietoje Amerikoje: ją pralenkia tik California, Texas, New York ir Florida. Chicago ir apylinkės yra Illinois valstijos nelegalų centras. Daugumas jų čia atvyko iš Meksikos, Lenkijos, Filipinų, Gvatemalos, El Salvadoro. Lietuva ir kitos Rytų Europos valstybės, išskyrus Lenkiją, šiame sąrašė neįrašytos, taigi galima suprasti, kad nelegalų iš tų kraštų palyginti čia nėra labai daug.

Keičiasi požiūris į nelegalus

Straipsniuose, šalia kitų dalykų, yra rašoma ir apie šio krašto imigrantais (nelegaliais ir legaliais) besirūpinančios įstaigos - Immigration and Naturalization Service (INS) - požiūrio į nelegaliai čia gyvenančius asmenis pasikeitimą.

Dabar jau beveik nesistenčiama pačiuoti nelegaliai čia dirbančiuosius ir juos deportuoti į jų kilmės kraštus vien tik už tokius "nusikaltimus". Jeigu prieš 5 metus nelegalius asmenis įdarbinantieji fabrikai būdavo apsupami (tada tokių įvykių pasitaikydavo 69 per metus) ir jie būdavo "išvalomi", tai šiomet pasitaikė tik 8 panašūs atvejai.

Šiuo metu INS labiau dėmesį nukreipė tų imigrantų pusėn, kurie yra padarę sunkesnius nusikaltimus ("felonies"). Ši įstaiga, kaip teigiama, labiau susikoncentravo į šį kraštą patekusio kriminalinio elemento ir visuomenei pavojingų žmonių suradimu bei nuteisimu. "Mes net neturime tiek tarnautojų, kurie įgalintų kiekvieno nelegalo suradimą", - taip vaizdžiai pareiškė INS atstovas.

Nors nelegalus samdančių

fabrikų "valymų" skaičius sumažėjo, tačiau surastų kriminalistų bei deportacijų padidėjo. Rašoma, kad po to tokie imigrantai (nelegalai ir net legaliai atvykusieji) čia atlieka bausmes, jie yra deportuojami.

Pažymima, kad 42% - 1,022 iš 2,417 asmenų, kurie buvo deportuoti nuo 1999 m. sausio mėnesio iki šių metų rugsėjo 1 dienos, buvo kriminalistai. Tačiau prieš 5 metus deportuotų kriminalistų skaičius siekė tik 14%.

Dabar, kaip rašoma, nelegalai jau gali laisviau vaikščioti miesto gatvėmis (anksčiau, sakoma, jie dienos metu bijodavo net autobusu važiuoti). Jie gali laikyti pinigus bankuose, gauti SS korteles, vairavimo pažymėjimus, darbo leidimus. Žinoma, daugelį iš šių dokumentų turi nelegaliai nusipirkti (rašoma, kad tai padaryti dabar galima už mažiau negu 100 dolerių) ir beveik niekas tokiems atvejais nesidomi.

Amerikai reikia pigių darbo rankų

Viena iš priežasčių, kodėl taip staiga viskas pasikeitė, yra Amerikoje sumažėjusi bedarbystė. Kaip skelbiama, nelegalai ne tik užpildo tas darbo vietas, kuriose legaliai čia gyvenantieji nenorėtų dirbti, bet šie sutinka dirbti už labai žemą atlyginimą. Oficialiai minimalus atlyginimas dabar Amerikoje yra 5.15 doleris, tačiau kai kuriais atvejais jis yra dar mažesnis (jeigu dirbama privačiai).

"Sun-Times" reporteris buvo pats įsidarbines vienoje padienius darbininkus samdančioje agentūroje, kuri kiekvieną dieną gauna užsakymus iš fabrikų bei

kitų darbo vietų pristatyti tam tikrą skaičių darbo rankų. Konkrečiai jis mini "Elite Labor Service" darbo įstaigą Chicagos šiaurinėje dalyje, kuri kasdien suteikia darbus dviem tūkstančiams darbininkų, daugiausia ispanų ar afrikiečių kilmės. Čia nuo 4 valandos ryto jau rikiuojasi darbo ištroškusių žmonių eilės, kad 7 valandą, kuomet įstaiga atidaroma, jie galėtų patekti į laimingųjų skaičių, kurie už 33 dolerius per dieną dirba pačius sunkiausius darbus, kokius tik galima sugalvoti.

Kaip rašoma, vien tik Chicagoje tokius padienius darbininkus samdančių agentūrų skaičius nuo 1985 metų padidėjo beveik dvigubai ir jau siekia daugiau negu 200.

Tačiau nelegalai iš Meksikos, kurių dauguma temoka tik vieną kitą žodį angliškai, yra patenkinti ir mažu atlyginimu. "Net ir jeigu uždirbti 30 dolerių per dieną, tai jau daug pinigų. Meksikoje per dieną tegali uždirbti tik 4 dolerius", - taip aiškina iš tolimųjų pietų atvykusieji laimės ir geresnio gyvenimo ieško-tojai.

Čia minimas dienraštis aprašo bent keturias tokių nelegalų ispanų šeimas, kurie džiaugiasi galėdami gyventi ir dirbti Amerikoje, nes savo krašte jiems tokių galimybių niekada nebūtų pasitaikę. Nors ir čia gaudami palyginti mažą atlyginimą, jie vis tiek viltingai žiūri į ateitį, ypač jeigu jiems pavyktų legalizuotis. Daugumas iš jų stengiasi išmokyti anglų kalbą ir tokiu būdu užsitikrinti geresnę ateitį ir savo šeimoms. Jie džiaugiasi, kad, bent šiuo metu, jie gali nesibijoti būti sučiupti ir sugrąžinti į jų kilmės kraštus.

Edvardas Šulaitis

Lietuvių piligrimai atideda kelionę į Šventąją Žemę dėl neramumų Artimuosiuose Rytuose

(atkelta iš 1 psl.)

Spalio viduryje Lietuvos Užsienio reikalų ministerija patarė Lietuvos piliečiams laikinai atidėti keliones į Izraelį, Vakarinių Jordano krantą ir Gazą dėl paastrėjusios padėties ir nesiliaujančio smurto tarp Izraelio ginkluotųjų pajėgų ir palestiniečių.

Reikšdama didelį susirūpinimą dėl smurto Izraelyje ir Palestinoje, Lietuva prisijungė prie Europos Sąjungos deklaracijos dėl Artimųjų Rytų. Deklaracijoje abi konfliktų pusės yra raginamos kuo greičiau im-

tis priemonių padėties stabilizavimui, užkirsti kelią provokacijoms, o Izraelio ir Palestinos lyderiai kviečiami tęsti dialogą dėl taikos.

Spalio 17 d. Egipte pasibai-gus Artimųjų Rytų viršūnių susitikimui, Izraelis ir palestiniečiai pareiškė sutarę užbaigti 20 dienų nesiliaujančią smurto protrūkį.

Per naujausią smurto bangą, trukančią daugiau nei dvi savaites, Artimuosiuose Rytuose jau žuvo mažiausiai 105 žmonės, daugiausia palestiniečiai ir Izraelio arabai.

BNS

Kelio pradžia

V. Magio nuotr.

Apie Vėlines ir Halloween

(atkelta iš 1 psl.)

vadovaudavo religinėms ceremonijoms, sprendavo disputus teisme, buvo savo tautos lyderiai ir patarėjai.

Druidizme, druidų religijoje, buvo garbinama daug dievų. Amalą ir ažuolą druidai laikė šventais. Jie tikėjo, jog siela yra nemirtinga ir po mirties pereina į kitą kūną. Manoma, jog aukoms ir atnašoms druidai žudydavo ne tik gyvulius, bet ir žmones. Jie spėdavo ateitį iš atnašautų gyvulių likučių bei paukščių elgesio (jie tyrinėjo paukščių elgesį, skrydžius). Romėnai, kurie 300 m. pr. Kr. - 100 m. po Kr. nukariavo didžiąją Europos dalį, mėgino sustabdyti druidizmą. Ši religija mirė po to, kai keltai tapo krikščionimis 400 - 500 m. po Kr.

1600 m. keltų palikuonys pradėjo iš naujo domėtis druidų palikimu. Net ir šiandien Didžiojoje Britanijoje ir Airijoje yra žmonių, praktikuojančių senovinę druidų religiją. Jie rengia druidų šventes pavasario, vasaros, rudens ir žiemos pradžioje. Pagrindinė švenčių vieta - tai senovinis Stounhendžas, akmenų monumentas, esantis Salisburyje, Anglijoje. Manoma, jog druidai naudojo šią vietą savo apeigoms. Velse rengiami muzikos ir poezijos festivaliai, va-

dinami Eisteddfods. Juose taip pat praktikuojami druidų ritualai.

Kas yra ragana?

Angliškai šis žodis yra "witch". Tai terminas, kilęs iš senosios anglų kalbos žodžio "wicca", o pastarasis išvestas iš germanų šaknies "wic", reiškiančios "palenkti, pakreipti". Tikima, jog ragana, naudodamasi magiškais kerais, gali pakreipti arba pakeisti tam tikrus gyvenimo įvykius. Senovėje vyrai raganiai dar būdavo vadinami kerėtojais arba burtininkais (angl. warlock, wizard).

Kas yra Wicca?

Wicca iš esmės yra derlingumo religija, garbinanti natūralų (gamtos) pasaulį, sezoninę metų laikų kaitą. Ji pripažįsta Deivę, kaip moteriškąją Dievo pusę. Raganos garbina ir Dievą, ir Deivę įvairiuose senovinių dievų ir dievių asmenyse. Jų ritualai yra susiję su mėnulio ciklais (mėnulis - Dievės galios simbolis) bei metų laikais. Jų religiniai šventadieniai yra vadinami sabatomis (šabatais). Keturi pagrindiniai šabatai: *Imbolc* (vasario 1), *Beltane* (balandžio 30), *Lughnasadh* arba *Lammas* (liepos 31), ir *Samhain* (spalio 31).

Ilguvos dvaro legenda

Rita Aleknaitė-Bieliauskienė

1

Už dvidešimt dviejų kilometrų nuo Šakių ošdamas dejavo dar atmenantis pagoniškas šventyklas senolių ažuolas. Jis regėjo ir galingą vyrą, kuris stovėjo girtos viduryje ir, stipriomis rankomis aukštai virš galvos iškėlęs, laikė didžiulį viso miško vainiką. Legenda byloja, jog tas vyras Ilgiu vadintas.

Tačiau žinomas ir kitas pasakojimas. Pasak Vilniaus Universiteto profesoriaus antropologo Juliano Talko-Hryncewicziaus, netoli Aukštadvario gyvenęs stipruolis urėdas vardu Vilkas. Į Didžiojo kunigaikščio Kęstučio dvarą žvėrių kailių, mėsos pristatydavęs. Didysis kunigaikštis suteikė šeimos ženklą - jame vilko galva, o po ją sukryžiuoti du kaulai. Tolkščio ir Grinkūnų ežerų vardais Vilkas savo sūnus pavadino. Taip plačioje, po pasaulį išsibarsčiusioje giminėje prigijo Talko ir Hrinčevičių vardai.

Sako, kad Ilguvos dvaras atsirado septynioliktame amžiuje. 1640 metais Velionuos klebonas Liudvikas Talko-Ilgovskis-Hrinčevičius abiejose Nemuno pusėse įsigijo negyvenamų žemių. Pradėjo kurti gyvenvietes. Žemėlapyje pažymėti Tvirbutų, Misiūnų palivarkai. Ant aukšto kalno buvo pastatytas dvaras. Ilguvą paveldėjo Pranciškus Grincevičius. 1766 m. pastatė bažnyčią. Ją sudeginus žaibui, Julijonas Grincevičius pastatė naują - Švento Kryžiaus Atradimo bažnyčią. Klebonas ne ką iš parapijos pasipelnėdavo. Tegaudavo per metus šešis vežimus šieno, dvidešimt vežimų malkų, du šimtus lenkų auksinų.

Bėgo laikas... Į dvarą iš Sibiro tremties, kurią buvo "pelnęs" už 1863 metų sukilėlių rėmimą, grįžo Henrikas Grincevičius. Vedė Oną Rimkevičiūtę ir emė sėkmingai ūkininkauti. Tai buvo Betaričės Grincevičiūtės senelis. Energingai tvarkė aplėistą ūkį, net darbininkams buvo pastatęs mūrinius namus. Nuo XVIII amžiaus vidurio ligi šiol stovi tik vienas medinis namas. Jo neliečia jokie statytojai, tarsi prisimindami senųjų dvarininkų priesaiką: nevalia namo judinti, čia gyvena protėvių dvasia. Vieną kitą kartą per metus į jį vėl sugrįžta žmonės ir prisimena praeitį.

Šių metų liepos 15 d. B. Grincevičiūtės memorialinio muziejaus ir J. Montvilo lenkų kultūros fondo kvietimu didelis būrys kultūros veikėjų iš Lietuvos ir Lenkijos atvyko paminėti žymaus lenkų kultūros veikėjo, smuikininko, dirigento, kompozitoriaus, už kuriu atėjusio į Grincevičių dvarą Emilio Mlynarskio 130-ųjų gimimo metinių. Lietus gaivino pievas, lengva rasa gražino gėlių puokštes prie jubilio notraukos, skambėjo smuikininko A. Krevnevičiaus atliekami E. Mlynarskio, N. Paganini, H. Wieniawskio kūriniai. Šv. Mišios Ilguvos ir Vilniaus šv. Dvasios bažnyčiose, abiem valstybėms svarbių kultūros įvykių atsiminimais...

Emilio Mlynarskio tėvai kilę iš Lietuvos Didžiosios kunigaikštystės, Lomžos krašto, kuriame ypač atkakliai kovojo Traidenis. Tėvas buvo lenkas, mama - vokieta nuo Karaliaučiaus. Iš Suvalkų jie atsikraustė į Kybartus, kur augino gausią šeimą - septynis vaikus. Mama buvo labai išsilavinusi, puikiai skambino fortepijonu ir mokė muziką sūnų Emilį. Samdė atsitiktinai arti šeimos atsiradusį Varšuvos Muzikos instituto profesorį, kuris patarė dešimtmetį berniuką vežti į Sankt Peterburgą rimčiau studijuoti. Čia Emilis baigė gimnaziją, o aštuoniolikos, 1889-aisiais, - su pa-

gyrimu ir konservatoriją. Joje smuiko meną studijavo pas įžymų jį smuikininką Leopoldą Auerį (1885-1889 m.), kompoziciją, muzikos teoriją - pas A. Liadovą, N. Rimskį-Korsakovą, A. Rubinšteiną.

E. Mlynarskis minimas greta geriausių L. Auerio mokinių - E. Cimbalo, Vilniuje gimusio J. Heifeco, J. Nalbandiano, M. Poliakino, B. Siboro, C. Hanzen ir kitų.

Į L. Auerio pamokas studentas negalėjo ateiti neparuošęs kūrinio technškai, nesusiūręs savos jo interpretavimo koncepcijos. Profesorius vienodai reikliai ir pasiaukojamai dirbo su talentingais jaunuoliais ir su vidutinybėmis. Tačiau svarbiausia buvo - meninis kūrinio rezultatas. Jo siekdamas smuikininkas turėjo tobulinti techniką, kurią profesorius visada vertindavo labai priekabiai. L. Auerio mokyklą sudarė aštuonios pakopos. Jo pedagoginiam darbui skirtų kūrinių rinkinys "Smuiko mokykla" atspindėjo paties profesoriaus meninį skonį. Tai savotiška esteti-nių pažiūrų ir pedagoginių principų enciklopedija. L. Auerio pedagoginė sistema tarsi sujungė pažangias jam žinomas mokyklas. Tačiau labiausiai reikia vertinti šią jo nuomonę: "Tikra muzika neapsiriboja vien žaviais pasažais ir techniškais bravūromis". Atlikęs negali kartoti svetimų minčių. Kūrinio interpretacija bus įdomi, ryški, jeigu muzikantas ją pripildys savų minčių ir išgyvenimų.

L. Aueris vadovavo ir kvarteto klasei. Tai nebuvo papildoma disciplina. Ugdydamas muzikantus menininkus, profesorius suvokė kvarteto muzikos svarbą. Ateidami į pamoką smuikininkai nežinojo, kurią partiją gros. Tad jie privalėjo įvairiapusiškai išstudijuoti atliekamą muziką.

(bus daugiau)

Sveikatos kertė

Kad jūsų širdis būtų jauna ir sveika

(pradžią nr. 40)

2. Padidėjęs cholesterolio kiekis kraujyje

Cholesterolis - kraujyje esantis riebalinis junginys, sudarantis sąlygas aterosklerozei.

Iki 5,2 mmol/l cholesterolio koncentracija laikoma norma, 5,2–6,5 mmol/l – negausiu padidėjimu, 6,6–7,8 mmol/l – vidutiniu padidėjimu, daugiau kaip 7,8 mmol/l – itin dideliu jo kiekiu.

Jei yra vienas ar daugiau rizikos veiksnių, cholesterolio koncentracija kraujyje neturi viršyti 5,0 mmol/l. Jei sergama koronarine širdies liga, šis lygis turėtų neviršyti 4,5 mmol/l. Kai kraujyje cholesterolio per daug, jis kaupiasi arterijų sienelėse ir mažina jų spindį. Sutrinka įvairių organų kraujotaka, susergama stenokardija, gali ištikti miokardo infarktas, smegenų insultas (*stroke*). Padidėjusio cholesterolio poveikis organizmui ilgą laiką gali būti nepastebimas, todėl vyresniems kaip 30

metų žmonėms rekomenduojama kartą per metus išsitierti cholesterolio kiekį kraujyje.

Padidėjusį cholesterolio kiekį galima sumažinti:

- laikantis mažai kaloringos dietos (500 – 1000 kcal mažiau, nei reikalinga žmogaus darbinei veiklai);

- ribojant riebalų ir cholesterolio vartojimą (riebalai turėtų sudaryti ne daugiau kaip 30% bendro kalorijų kiekio);

- didinant fizinį aktyvumą.

Nepatariama: riebi mėsa, kepenys, lašiniai, sviestas, riebus pienas, riebi varškė, majonezas, šokoladas, alkoholiniai gėrimai, cukrus, kiaušinių tryniai.

Laikantis šių patarimų, po 3–6 mėnesių pakartotinai tiriamas cholesterolio kiekis. Jeigu jis padidėjęs, reikia kreiptis į sveikatos priežiūros įstaigą, kur bus atlikta nuodugni lipidų analizė ir paskirti anticholesteroliniai vaistai. (bus daugiau)

Dr. Raimundas Berkmanas

Juno Beach, FL

I pietų Floridą jau atkeliavo ruduo, dienos vėsesnės, tad ir JAV LB Palm Beach apylinkės veikimas pagyvėjo, suspartėjo.

Lietuviškos pamaldos

Pirmosios lietuviškos šv. Mišios įvyks lapkričio 5 d., sekmadienį, 2 val. p.p., St. Jude bažnyčios koplyčioje, Tequesta. Šv. Mišias aukos kun. Antanas

Čepanis, giedos "Dainos" choras.

"Dainos" choro gegužinė

"Dainos" choras ruošia smagią gegužinę lapkričio 4 d., 12 val. dienos, Carlin parke, Jupiter. Choro vadovas muz. Jonas Samoška ruošia įdomią programą, choro dalyvės ir rėmėjos pagamins lietuviškų valgių, veiks gausi loterija, skambės (mukelta į 7 psl.)

Sriubos

Salierų sriuba

200 g salierų,
maža svogūno galvutė,
2 šaukštai sviesto arba margarino,
3 šaukštai miltų,
litras mėsos sultinio,
trynys,
1/2 stiklinės grietinės,
80 g tarkuoto sūrio,
druskos,
truputis citrinos sulčių.

Salierus nuvalykite ir sutarkuokite burokine tarka. Svogūną smulkiai supjaustykite ir pakepinkite su margarinu; paskui

Bulgariški šaltibarščiai

1 kg pomidorų,
2 l kefyro,
krapių,
svogūnų laiškų,
Pomidorus sutarkuokite

smulkia trintuve, supilkite kefyro, sudėkite susmulkintus krapius ir svogūnų laiškus. Negailėkite druskos. Valgykite su bulvėmis.

įberkite miltų, viską dar kiek pakepinkite ir praskieskite sultiniu. Sriubą dar 10 min. pavirkite ir nukelkite nuo ugnies. Trynys ir grietinė sumaišoma su truputiu sultinio ir supilama į sriubą. Suberiamas sūris. Pagardinama druska ir citrinos sultimis.

Dietų besilaikantys žmonės gali būti beveik ramūs dėl šokolado

Jei kovojate su potraukiu šokoladui ir jaučiatės kaltas, kai "pralaimite", dabar galite lengviau atsikvėpti, nes mokslininkai sako, kad šokoladas, bent jau nedidelis jo kiekis, sveika. Valgant šokoladą, organizme padaugėja antioksidantų, o tai sumažina cholesterolio kiekį ir, manoma, padeda kovoti su širdies bei kraujagyslių ligomis. Tai Amerikos dietologų asociacijos diskusijoje teigė Francene Steinberg ir Elizabeth Applegate iš Kalifornijos Universiteto Davis.

Nuo širdies ligų Jungtinės

Valstijose miršta daugiausiai žmonių.

Šokolade yra flavinoidų, kurių galima naudoti sveikatai šiuo metu aktyviai tyrinėjama. Šių medžiagų dar yra vaisiuose, daržovėse, vyne, arbatoje.

Tokios mokslininkų išvados kol kas yra preliminaros, todėl niekas dar nesiūlo žmonėms vietoje vaisių ir daržovių valgyti šokoladą, tačiau jei norite pasivašinti ar ką nors pavaišinti, jis puikiai tiktų.

"Tačiau dar reikia atlikti klinikinius bandymus", sakė F. Steinberg.

Anglų kalbos pamokėlės

Take off - pakilti (lėktuvu)

The flight was delayed. The plane took off two hours later than scheduled.

The plane to Rome was delayed because of fog. What time did it take off?

Come along - vystytis, progresuoti

The work on the house is coming along very well.

Jill says her marketing report is coming along nicely.

Hold on - palaukti

Hold on a minute while I get my breath back.

They managed to hold on until help arrived.

(bus daugiau)

Tyrimą ir dietologų diskusiją rėmė "Mars Inc.", gaminanti šokoladą "Mars", "Dove" ir saldinius "M&M's".

Šokoladą minėtos mokslininkės vadina "funkciniu maistu", tai yra maisto produktu, kuris dar ir naudingas sveikatai.

Tačiau kai kurie auditorijos dietologai nebuvo tuo įtikinti ir teigė, kad reikia tolesnių tyrimų, ypač dėl šokolado didelio kaloringumo ir jame esančio cukraus.

Dėl šių priežasčių kasdien valgyti šokolado kol kas nerekomenduojama, nors E. Applegate nuomone, į sveikos mitybos kasdienį valgiaraštį galima įtraukti apie 200 kalorijų energetinės vertės šokolado.

VKPK

A. Landsbergio paskaitos Long Islande

Victor Hugo, "The Hunchback of Notre Dame" - lapkričio 1 d., 1 val. p.p., Merrick Library (2279 Merrick Ave).

Willa Cather, "Death Comes for the Archbishop" - lapkričio 6 d., 2 val. p.p., Great Neck Library (159 Bayview Ave).

Geriausios elektroninio pašto programos

(pradžią nr. 40)

Pretty Good Privacy Encryption

www.pcworld.com/fileworld/file_description/frameset/0,1458,7219,00.html. Apsaugokite asmeninius laiškus nuo smalsių akių juos koduodami. Ši programa suteikia galimybę "pasirašyti" elektroninio pašto laiškus, kad jų skaitytojai būtų tikri, jog laišką gavo iš jūsų. Ji taip pat atpažįsta jūsų elektroninių laiškų šaltinį, taigi galite būti tikri, kad jis nebuvo pakeistas pakeliui. Šioje versijoje yra galimybė kurti automatiškai išsipakuojančius archyvus, kuriuos naudodami jūsų slapstus laiškus galės perskaityti adresatai, nenaudojantys PGP. Programoje taip pat yra "PGPNet" – saugus "taškas-taškas" tinklas bei galimybė dekoduoti bylas be priesagos (7,41 MB).

Geriausios interneto naršyklės

Internet Explorer 5.5

www.pcworld.com/fileworld/file_description/0,1458,5392,00.html. Naujausia populiarios interneto naršyklės versija yra mažesnė, spartesnė, gali automatizuotai užpildyti interneto formas. Pakete yra "Outlook Express", "NetMeeting" ir "FrontPage Express", jis gali geriau veikti su "Dynamic HTML", "Java" ir "Channel Definition Format" (517 KB). (bus daugiau)

Mokslo naujienos

Darbas pamainomis ne tik daro žmones irzlius, bet ir, anot italų medikų, gali sugadinti širdį. Naktį žadintuvai, dirbtinis apšvietimas gali apgauti protą – žmogus ims galvoti, jog dabar diena ir pats laikas vaisingai dirbti. Tačiau širdis vis tiek muša šiek tiek kitokiu ritmu – ne dieniui; negalima sakyti, kad širdžiai patinka dirbti vidurnaktį, teigia Milano universiteto mokslininkai. Širdies dūžius spartinančių nervų aktyvumas naktinės pamainos žmonių organizme būna gerokai silpnėsnis negu rytinė ar vakarinė pamaina. „Organizmo vidinio laikrodžio pasipriešinimas režimo pasikeitimui įrodo, kad žmonės ne taip jau lengvai prisitaiko prie pamaininio darbo, bei paaiškina, kodėl pamainomis dirbantys žmonės dažniau atsiduria pavojuje“, – sako dr. Rafael Furlana.

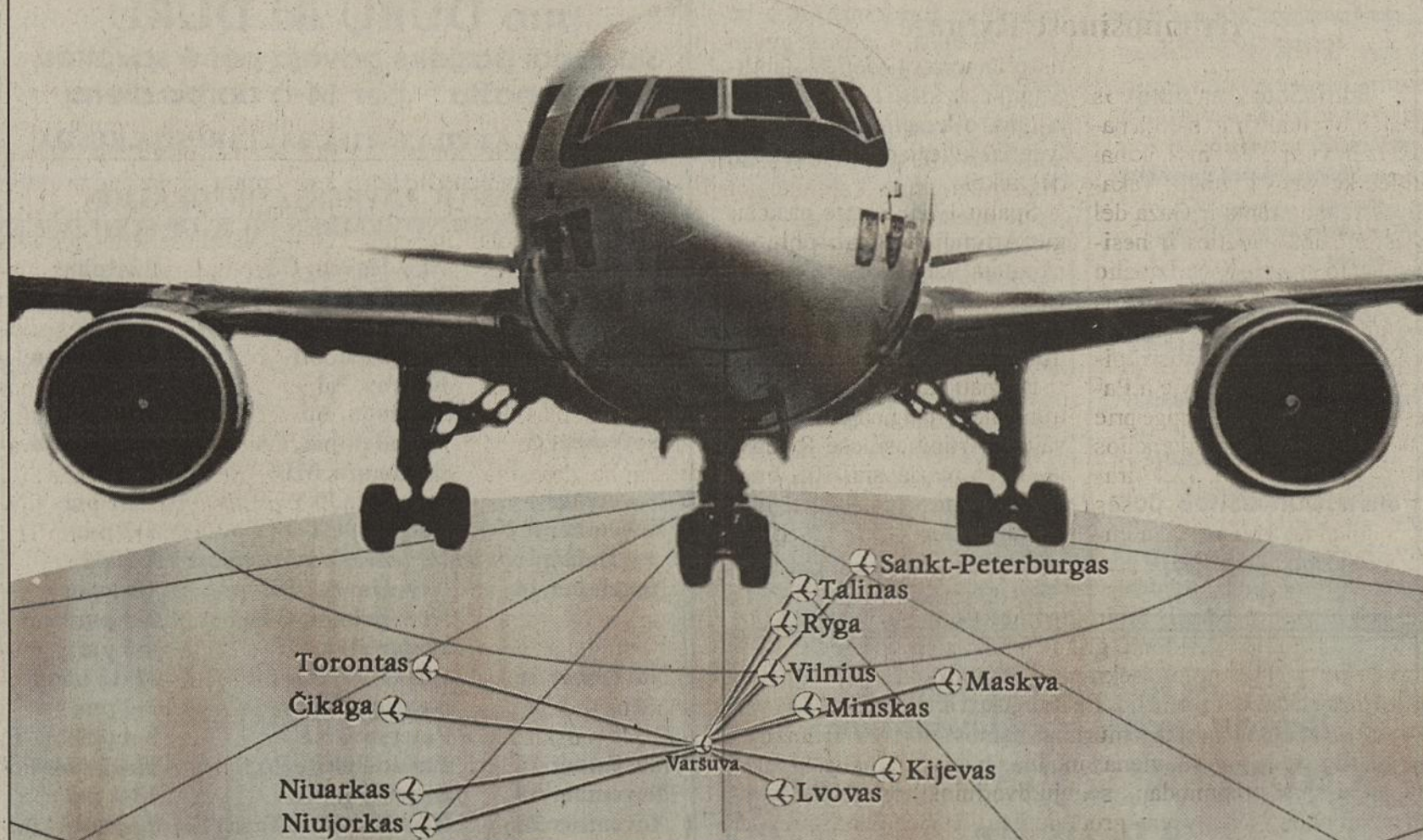
Alus gali tapti priemone, apsaugančia nuo širdies ligų, nes jame gausu vitamino B6. Pirmieji tyrimai parodė, kad per dieną išgeriant iki 400 ml alaus, 30 proc. padidėja vitamino B6 kiekis kraujyje.

Pasaulio gamtosaugos draugijos tyrinėtojai Laoso kalnuose prie Nam Kading upės atrado naują šikšnosparnių rūšį – *Hipposideros rotalis*. Šikšnosparnis yra didesnis už paukštį, aplink snukutį ir ausis turi didelius odos atlapus, kurie būdingi visai lapanosių šikšnosparnių šeimai. *Hipposideros rotalis* yra viena iš šešiasdešimties naujų šikšnosparnių rūšių, atrastų Laose nuo 1990 metų.

Mokslininkai jau senokai pastebėjo, kad visą epidermį (viršutinį odos sluoksnį) prarusiems žmonėms, pavyzdžiui, po nudegimų, pirmiausia oda ima atsigauti aplink plauko maišelį. Tačiau tik dabar Philadelphia ir New Yorko mokslininkai nustatė tikslią vietą, iš kurios ateina epidermį atnaujinančios ląstelės. Ši vieta yra iškart po plauko maišelio oda, vadinama jame iškyšulyje. Spėjama, kad plauko maišelio iškyšuliuose gali formuotis ir kai kurios odos vėžio rūšys, nes jie yra labai arti odos paviršiaus. Šiuo metu dar bandoma išsiaiškinti, ar ši plauko dalis neskatina atsirasti ir odos ligos žvynelinės, kuria sergant susikaupusios odos ląstelės sudaro žvynuotus lopus. Kadangi plauko maišelio ląstelės gali tapti plauku arba oda, mokslininkai toliau mėgins sužinoti, kaip kamieno ląstelės „nusprenžia“, kad joms reikia pakeisti pažeistas ląsteles.

Paslaptinga liga, dėl kurios Indijoje žūva maitvanagai, plinta toliau. Mokslininkai sako, kad jei Indijos vyriausybė nepadės jiems surasti priežasties, tokie paukščiai, kaip grifai, išmirs visame pasaulyje. Grifai krinta visoje Indijoje ir kai kuriose šios šalies vietovėse jau visiškai išnyko. Pradiniai duomenys rodė, kad dėl to kalta virusinė infekcija. Tačiau liga plinta toliau. Neseniai pastebėta, kad *Gyps* rūšiai priklausantys maitvanagai pradėjo sirgti ir Nepale, bei su Indija besiribojančiose Pakistano srityse. Tie paukščiai yra pakankamai jūdri, todėl jie gali išplatinti ligą visame savo paplitimo areale, besitęsiančiame nuo Ispanijos iki Pietų Afrikos ir Tailand. Mokslininkai kreipėsi į Indijos vyriausybę, jog ši leistų jiems pagauti daugiau paukščių ir įkurti nelaisvėje auginamų maitvanagių būrius.

Gimtinė kelionė artėsnė greitesnė Kišenė pilnesnė

LOT skrydžiai žymiai priartino Centrinę ir Rytų Europą.
Naujas tvarkaraštis įgalina keliauti greičiau ir maloniau.
Persėdimas - tarsi lengva mankšta kojoms.

Kainos - pačios žemiausios, taigi, skrisdami LOT, nenuskriausite savo pinigines.

Lenkijos Avialinija LOT nuskraidins jus ten, kur reikia, be to, aptarnaus aukščiausiu lygiu. Neveltui jau eilę metų LOT pelno geriausios Centrinės ir Rytų Europos avialinijos vardą. Mes garsėjame mandagiomis stiuardesėmis, svetingumu, kokybišku aptarnavimu ir nepralenkiamą virtuvę. Naujausi, moderniausi lėktuvai iš Niujorko, Niarko, Čikagos*, Toronto nuskraidins jus tiesiai į Varšuvą. Lengvas, malonus persėdimas šiuolaikiniame Varšuvos aerouoste, ir... po lėktuvo sparnais jau matosi Vilniaus bokštai.

Su LOT - ir arčiau, ir pigiau.

*LOT bendrauja su American Airlines, taigi, galite patogiai susisiekti su dar 14 JAV miestų.

Skambinkite mums arba savo kelionių agentūrai, o taip pat aplankykite mūsų internetinę svetainę: www.lot.com

POLISH AIRLINES

Informacija ir rezervacijos:

1-800-223-0593

LOT
TICKETSONLINE®
www.lot.com

Skaitytojai rašo "Darbininkui"

New Yorko Lietuvių Atletų klubas vėl pardavinėja blusas

Pagaliau atėjo laikas ir Atletų klubui vietoje "Blusų turgaus" pakeisti pavadinimą į naują ar naudotų daiktų išpardavimą; namų apyvokos rakandų išpardavimą, ar pagaliau Garage Sale.

Blusų turgus yra senųjų lietuvių pajauokos žodis, ir nevatotinas dabartinių lietuvių tarpe.

Šio meto Lietuvos spauda turi irgi nemažai naujadarų žodžių, kurie daugumoje yra paskolinti iš anglų kalbos ir nevykusiai su-lietuvinti.

Vytautas Šeštukas
Los Angeles, CA

Gerbiami Amerikos lietuviai,

Lapkričio septintą vyks: Amerikos Prezidento, dalies JAV senatorių, visų JAV kongresmenų, valstijose (kai kur) gubernatorių, valstijų senatorių, valstijų atstovų bei kitų vadovaujančių asmenų rinkimai. Nuo to, ar rinkimus laimės respublikonai, ar demokratai, priklausys, kuria linkme pasuks Amerika.

Iš prezidentinių kandidatų pasisakymų bei paskelbtų partijų platformų galima spręsti, kad respublikonai stengsis atstatyti moralinį aspektą tautoje ir pačiuose Baltuosiuose Rūmuose. Stengsis apsaugoti dar negimusius nuo jų beatodairiško sunaikinimo, įvedant abortų kontrolę. Stengsis užtikrinti vyresniems socialinio draudimo fondų pastovumą, sustabdant tų fondų naudojimą kitiems reikalams. Jaunesniesiems duodant pasirinkti socialinio draudimo formą, leidžiant asmeninį investavimo būdą. Stengsis vyresniesiems užtikrinti medicininę pagalbą, leidžiant pasirinkti draudimo sistemas, gydytojus ir skiriant pagalbą nepasiturintiems vaistams bei kitoms gydymo priemonėms įsigyti. Stengsis sudaryti galimybę siekti mokslo, paliekant tėvams pasirinkimą, kurias mokyklas jų vaikai lankys, privačias ar viešąsias. Respublikonai yra aiškiai pasisakę už tvirtą užsienio politiką, karinių pajėgų parengties atstatymą, NATO plėtrą ir yra pareiškę, kad Rusija jiems nediktuos, kas ir kada bus priimtas į NATO.

Peržvelgus demokratų kandidatų pasisakymus ir jų ankstesnio

Spalio 4-tą Detroite lankėsi gubernatoriaus George W. Bush užsienio reikalams patarėja dr. Condoleezza Rice. Ji profesoriauja, dėsto politinius mokslus Stanford universitete. Kalba keliomis kalbomis, yra parašiusi kelias knygas Rytų Europos ir buvusios Sovietų Sąjungos temomis. Ją teko girdėti Respublikonų konvencijoje Philadelphijoje, kur ji pasakė pagrindinę kalbą politiniais klausimais. Ją iš klausius, man nekylo abejonių, kuria linkme bus vedama Amerikos užsienio politika, jei bus išrinktas gubernatorius Bush prezidentu. Patarčiau paskaityti jos parašytas knygas. Nuotraukoje: dr. Condoleezza Rice ir šių eilučių autorius Jonas Urbonas

vadovavimo Kongrese ir Baltuosiuose Rūmuose metus, matyti, kad daug kas nepasikeis. Prisidengiant laisvės šūkiu, žudomi negimusieji. Dievas ir jo vardas išvartas iš mokyklų ir sporto aikščių. Keliamą klasinę neapykantą, turtingieji ir beturčiai, klasinis pirmumas ir privilegijos. Baltieji Rūmai paversti užiegos namais. Tik Washingtone sėdintieji viską žino. Slopinama privati iniciatyva.

Taigi, išvada - Amerika yra kryžkelėje. Tikiu, kad Jūs atkreip-site dėmesį į čia mano iškeltas pastabas. Jeigu Jums rūpi Amerikos ateitis, kviečiu jungtis į mūsų eiles - lapkričio 7-tą balsuoti už respublikonų iškeltus kandidatus ir paremti auka mūsų rinkimine akciją.

Jonas Urbonas,
Amerikos lietuvių respublikonų federacijos pirmininkas

Gerbiamas Redaktorium,

Leiskite per Jus nuoširdžiai padėkoti "Darbininko" Redakcijai ir Jūsų laikraščio skaitytojams, palaikiusiems mane Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose. Jūsų parama teikia man naujų jėgų tolimesnei veiklai krikščioniškosios demokratijos labui Lietuvoje. Linkiu Jums sveikatos ir sėkmės Jūsų darbuose. Pagarbiai,

Albertas Šimėnas

Skurdo mažinimo strategija numato iki 2003 metų panaikinti ypač gilų skurdą Lietuvoje

(atkelta iš 1 psl.)

priemonėmis. Taip pat žadama kiekvienam užtikrinti būtinąją medicinos priežiūrą, o vaikams - galimybę mokytis.

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos užsienio reikalų departamento vadovas Vytautas

Ziukas pasiūlė sukurti veiksmingą, nuolat veikiančią koordinatorių grupę, kuri kasmet įvertintų, kas nuveikta skurdo mažinimo srityje. Jo nuomone, kasmetinės ataskaitas apie skurdo lygį šalyje galėtų rengti Statistikos departamentas. BNS

2000 vasarą visi keliai veda į

VILNIŲ

Pigiausios skrydžių kainos Finnair ir kitomis oro linijomis iš

New Yorko Chicago
Floridos Clevelando
Detroito Bostono
Los Angeles ir kitų miestų

* Mašinų rezervacijos

* Viešbučiai

* 9 ir 14 dienų kelionės po Lietuvą

--- Prašykite mūsų brošiūros---

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel.: 718-423-6161

800-778-9847

Fax: 718-423-3979

e-MAIL: VYTTOURS@EARTHLINK.NET
web site: www.vytistours.com

RigaVen Travel, Inc.

We provide complete Travel Services
VACATIONS - TOURS - CRUISES
WITH PERSONAL RECOMMENDATIONS
and always competitive fares to

RIGA -- TALLIN -- VILNIUS

with

LUFTHANSA - SAS
OR OTHER CARRIERS
"Call for Details"

INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706

Tel. 631-665-4455 Fax 631-665-6164

1-800-291-8311

E-mail: RigaVen@worldnet.att.net

ORIGINALŲ LIETUVOS KREPŠINIO KOMANDOS MARŠKINĖLIAI

pagaminti dėl Sydney 2000
olimpiados pagal 1992 m. olimpinės
žaidynes Barcelonoje

BalticShop.com siulo:

- * Virš 300 lietuviškų CD - estradinės, liaudies ir klasiškos muzikos.
- * Lietuviškų knygų, nuotraukų albumų.
- * Medžio drožinių iš Kauno: rūpintojėlių, dekoratyvinių lėkščių
- * Gintarinių papuošalų, lietuviškų lėlių, gobelenų
- * Lietuviškos duonos ir Andrulio sūrio

Užsisakyti per Website:

www.balticshop.com

Toll-Free tel.

1-888-600-2391

Lietuvoje yra apie 70 tūkstančių alkoholikų

Statistikai paneigia mitą apie prasigėrusį kaimą ir teigia, jog per praėjusius metus alkoholizmu sergančių žmonių sumažėjo 5%, o 1999 metais, palyginti su 1995 m., lėtinio alkoholizmo sergančiųjų skaičius buvo dešimtadaliu mažesnis.

Praėjusių metų pabaigoje įvairiomis priklausomybės nuo alkoholio formomis sirgo beveik 70 tūkst. Lietuvos gyventojų. Alkoholiu serga 50,9 tūkst. miesto ir 18,2 tūkst. kaimo gyventojų. Pernai į šį kaitą buvo įrašyta 1496 alkoholiu sergantys kaimiečiai ir 2660 miesto gyventojų.

Statistikos departamento duomenimis, šimtui tūkstančių gyventojų tenka 51 sergantis alkoholine psichoze ir 1790 sergančiųjų lėtinio alkoholizmu. Alkoholikės moterys sudaro tik du dešimtadalius visų nuo alkoholio priklausomų žmonių. 1999 metais nuo alkoholio mirė 835 gyventojai - 553 mieste ir 282 - kaime. Šalyje yra 16 tūkstančių asocialių šeimų, kuriose auga 36,9 tūkstančio vaikų. ELTA

Kviečiame visus taupyti ir skolinti iš
lietuvių įsteigto ir vadovaujamo

SCHUYLER SAVINGS BANK

24 Davis Ave.

Kearny, New Jersey 07032

Bankas švenčia 75-erius metų sukaktį!

Pilnas ir draugiškas patarnavimas, įskaitant

* Taupymo sąskaitas, sertifikatus ir IRA

* Čekių sąskaitas - asmeniškas ir komercines

* Paskolas - namų, namų remonto,

Home Equity ir automobilių

* ATM naują mašiną ir korteles

* Tiesioginį pinigų deponavimą

Patogios darbo valandos,

pilnai Federalinės valdžios apdraustos sąskaitos

Kalbame lietuviškai...

Mūsų telefonai: (201) 991-0001

arba skambinkite mums nemokamai:

1-888-SCHUYLER (1-888-724-8953)

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127

Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

NOVEMBER 2000 PICKUPS OF CHRISTMAS PACKAGES TO LITHUANIA

Thurs. Nov. 2	Lowell, MA	12-1 pm
Thurs. Nov. 2	Lawrence, MA	2-3 pm
Thurs. Nov. 2	Nashua, NH	4-5 pm
Sat. Nov. 4	Worcester, MA	12-3 pm
Sat. Nov. 4	Philadelphia, PA	12-4 pm
Tues. Nov. 7	Putnam, CT	1-2 pm
Tues. Nov. 7	Providence, RI	4-5:30 pm
Wed. Nov. 8	Cape Cod, MA	3:30-5 pm
Thurs. Nov. 9	Brockton, MA	3:30-5:30 pm
Fri. Nov. 10	Binghamton, NY	11-12 am
Fri. Nov. 10	Scranton, PA	2-3 pm
Fri. Nov. 10	Frackville, PA	5:30-6:30 pm
Fri. Nov. 10	Bridgeport, CT	7-8 pm
Sat. Nov. 11	Brooklyn, NY	9:30am-12:30pm
Sat. Nov. 11	Waterbury, CT	2:30-3:30 pm
Sat. Nov. 11	Hartford, CT	4:30-5:30 pm

CONTAINER LEAVES NOV. 14 th

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND 1-888-205-8851

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

ATLANTIC EXPRESS CORPORATION OCTOBER AND NOVEMBER PICK-UP SCHEDULE

October 31	New Haven, CT	12-1pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
November 2	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
November 3	Philadelphia, PA	11-12 noon
	Baltimore, MD	4-5 pm
November 4	Brooklyn, NY	12-1 pm
November 6	Putnam, CT	1-2 pm
Holiday container leaves on November 10, 2000		
November 14	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
November 16	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
November 17	Philadelphia, PA	11-12 noon
November 18	Brooklyn, NY	12-1 pm
November 28	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm

For more information please call:
1-888-615-2148 or 1-888-205-8851

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$499 r.t.

One way to Vilnius \$325

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

Pasakoja kongreso dalyviai

Pakeliui į didžiulį tikslą

XX a. beribių techninių galimybių pasaulyje mes vis mažiau laiko surandame bendravimui, saviuoklai, dvasingumo didinimui. Nepaisant to, vis daugiau dėmesio pradedama skirti paliatyviai medicinai, kuri visą savo dėmesį skiria nepagydoma liga sergančių pacientų ir jų šeimoms narių gyvenimo kokybei gerinti. Kadangi Montrealyje ką tik pasibaigė XIII tarptautinis paliatyvos slaugos kongresas, nutarėme pasikalbėti su viena iš paliatyvos medicinos pradininkių Lietuvoje - Kauno slaugos ligoninės gydytoja **Inesa Poniškaitiene**, kuri atvyko į kongresą kartu su šios ligoninės direktore Rita Kašinskienė ir socialine darbuotoja Nerija Bučnyte.

* * *

- Kaip ir kada gimė mintis įsteigti per 50 metų dvasiškai ir fiziškai nualintai tautai slaugos ligoninę Kaune?

- Nepriklausomybę atkūrusioje Lietuvoje prasidėjus katalikų organizacijos "Caritas" veiklai, paaiškėjo, kad yra nemažai žmonių, sergančių nepagydomomis ligomis, kurie gyvena pusbadžiu, neturi pinigų būtiniausiems vaistams, neturi kur gyventi, neturi galimybių žmoniškai numirti. Tuomet kilo mintis įsteigti nepagydoma liga sergančių, prie mirties slenksčio atsidūrusių pacientų ligoninę, kurioje jie, apsupti rūpestingų ir dvasingų slaugytojų, galėtų pasirošti išėjimui į amžinybę ir ramiai, oriai numirti. Kai žmogui nebegali padėti gydomoji medicina, chirurgija, chemoterapija, spindulinis gydymas, kada atrodo, jog ničniekas jau negali padėti, lieka dar viena galimybė - uždėti ranką ant peties, lieka dar paliatyvos slaugos galimybė.

Svarbiausioji šio projekto autorė buvo "Caritas" federacijos generalinė sekretorė s. Albina Pajarskaitė. 1993 m. rugpjūčio 23 d., atlikus dalies ligoninės kapitalinį remontą, pradėjome priiminėti pirmuosius pacientus. Atrinkus ligonius hospitalizacijai ir sudarius guldymo eilę, pirmiausia guldome pacientai, sergantieji vėžio bei neuromotorinių ligų (pavyzdžiui, išsėtinės sklerozės) paskutiniomis stadijomis bei kitomis sunkiomis nepagydomomis ligomis, besiruošiantys netrukus apleisti šį pasaulį. Guldant ligonius, diagnozių sąrašą yra pateikusi Sveikatos apsaugos ministerija. Gana dažnai primame ligonius, persirgusius insultu, po kaulų lūžimų, esant lėtiniam smegenų kraujotakos pažeidimui ir sergantiems kitomis ligomis. Kadangi artimai bendradarbiaujame su "Caritas" federacija, savivaldybės socialinės rūpybos skyriumi, tai, esant panašiai sveikatos būklei, pirmiau guldome vienišus, benamus, sunkiai besiverčiančius žmones, tik prieš guldant jie turi būti ištirti. Dabartinis "Caritas" generalinis direktorius kun. Robertas Grigas taip pat stengiasi mums kiek galėdamas padėti.

- Kokiais globėjais ir žmonėmis Jūs daugiausia remėtės ir kas Jums daugiausia padėjo?

- Kadangi ligoninių slauga buvo visiems mūsų darbuotojams nauja darbo rūšis, tai Atviro Lietuvos fondas, Lietuvos "Caritas" federacija, amerikiečių McKenna šeima, gyvenanti Bakersfielde, jų sūnus John McKenna, tuo metu dirbęs Briuselyje, taip pat p. Angelė Nelsonė iš Los Angeles sudarė sąlygas dviem mūsų ligoninės med. seserims ir man išvykti į dviejų savaičių pasitobulinimo kursus Centrinės Kalifornijos Širdies institute bei Bakersfielde memorialinėje ligoninėje. Jau ne kartą sulaukėme aukų iš amerikiečių M. Sawers ir prof. R. Grundy. Nemažai mums savo nuoširdžia pagalba padėjo Onutė ir Jonas Prakupai. Pastaraisiais metais T.A. Saulaičio rūpesčiu sulaukėme paramos iš Chicago Vyčių "Holy Cross

Hospital" ir "Mercy Lift" organizacijų.

- Ką galėtumėte papasakoti apie Jūsų ligoninėje gulėjusį ir ten mirusį kunigą po grindininką Algį Justą Vaičiūną?

- Disidentas kunigas A. J. Vaičiūnas buvo ne tik mūsų pacientas, bet ir dvasinis patarėjas. Savo gyvu pavyzdžiu jis mokė mus tvirtumo, principingumo, pareigingumo. Jau būdamas visai silpnas, jis kasdien aukodavo šv. Mišias, kasdien skubėdamas ir daug taisydamas, jis rašė poetinę filosofinę knygą apie gyvybės atsiradimą. Dar dieną prieš mirtį jis sugebėdavo po kelis sakinius parašyti su pertraukomis, tik negalėdavo nulaikyti rankos, todėl prašydavo paramstyti pagalvėmis. Sakydavo, jog jam jau nebedaug likę laiko, todėl reikia skubėti. Jis nuvogdavo nuo savęs kiekvieną laisvalaikio minutę, kad tik liktų daugiau laiko rašyti knygas. Geriausias paminklas šiam beveik visą gyvenimą KGB persekiojamam kunigui, aktyviam kovotojui už re-

ilgametį kun. Justo darbą ir iš viso turint galvoje garbingos Vaičiūnų šeimos nuopelnus Bažnyčiai ir tautai, knygą tikrai reikėtų išleisti. Gal šiam tikslui įgyvendinti padėtų įvairūs iš-eivijos fondai ir Amerikos, ypač iš Zanavykijos kilę lietuviai.

- Kaip sugebate surinkti iš netikėčiausių vietų savo ligonius ir kaip juos sugebate slaugyti ir gydyti?

- Žinias apie galimus mūsų pacientus gaudavome iš šeimos gydytojų, ligoninių, labdarinių organizacijų, sveikatos ir socia-

Gyd. Inesa Poniškaitienė

linės rūpybos skyrių, policijos, senelių namų, pačių pacientų, jų šeimų narių bei kaimynų. Turėjome pacientų ir iš landynių, kanalizacijos vamzdžių, pastoviai elgetaujančių ir miegančių turguje. Pradžioje ligonius atrinkdavo komisija, susidedanti iš miesto socialinės rūpybos skyriaus, "Caritas" federacijos ir mūsų ligoninės atstovų. Dabar ligonius atrenka namų slaugos tarnyba, kuri priklauso miesto savivaldybei, o pacientus iš ligoninių pasirenka pati ligoninė. Stengiamės, kad ligoninėje sąlygos būtų kuo panašesnės į namų. Todėl leidžiame iš namų at-

Kauno Slaugos ligoninė prieš šv. Velykas aplankė J. Jablonskio mokyklos mokiniai

ligijos laisvę Lietuvoje, po grindinės spaudos darbuotojui būtų jo knygos išleidimas. Manau, kad ji rastų savo skaitytoją, nes panašaus veikalo Lietuvoje, atrodo, dar nebuvo išleista ir, dėl šios knygos perrašinėdama, jutau filosofškai prasmingą jos turinį. Šiuo metu knyga, regis, atsidūrusi pas kunigo Justo brolių Šlienavos kleboną Vytautą Vaičiūną (Šlienava, Švč. M. Marijos Apsilankymo bž., Samylų paštas, LT 4313, Kauno raj.), kuriam taip pat nepasisekė rasti rėmėjo. Manau, kad pagerbiant

sinešti pacientams jų labai mėgstamus daiktus. Neseniai mūsų ligoninėje gyveno papūgėlė Keša. Jos savininkas, kai jau galėjo truputį pavažinėti ratukais, keliavo iš palatos į palatą su savo augintine, linksmindamas kitus ligonius. Nelengva dirbti, kai trūksta tvarsčių, įklotų, vaistų ir kitų priemonių. Vienai dienai vaistams skiriama 2 lt (0,5 JAV dol.), o maistui - 4,7 (1,17 JAV dol.). Iš viso viename ligoniui per parą skiriama 40 Lt. Už šildymą vasarą tenka mokėti apie 500 Lt, žiemą - apie

val., vidurdienį. Laukiame visų pietinės Floridos lietuvių ir svečių.

JAV LB Palm Beach apylinkės 25-rių ir "Lietuvių Biuletinio" 15-kos metų sukaktuvių minėjimas

Lapkričio 19 d. Waterford viešbutyje, North Palm Beach, įvyks šių sukaktuvių minėjimas. Pradžia - 2 val. p.p.

I šią svarbią Palm Beach apylinkės Lietuvių Bendruomenės

Spalio 8-tą Detrote, Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos patalpose, įvyko "Saulutės" organizacijos suruoštas koncertas. Ta proga prieš šv. Mišias ir per Mišias, kurias atnašavo svečias Kražių parapijos klebonas kun. Alionidas Budrius, turėjome progą išgirsti solistę Ritą Preikšaitę, jai akompanavusią pianistę Melitą Diamandidi-Kuprienę ir aktorę Virginiją Kochanską. Vėliau, po šv. Mišių, Kultūros Centre jos atliko pilną koncerto programą. Nuotraukoje - po šv. Mišių šventovėje (iš k. į deš.): aktorė Virginija Kochanską, kun. Aloyzas Volskis, Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos klebonas, kun. Alionidas Budrius, Kražių klebonas, solistė Rita Preikšaitė ir pianistė Melita Diamandidi-Kuprienė

Jono Urbono nuotr.

2,500 Lt per mėnesį, už elektrą - apie 50 Lt. Med. sesuo per mėnesį gauna 510-530, gydytoja - 664 Lt. Į rankas per mėnesį aš gaunu - 283.10 Lt.

- Gal ką papasakotumėte apie savo praktiką?

- Įsimintina pirmoji mūsų pacientė, kurią "Nakvynės namų" moterys buvo radusios beveik mirstančią. Darbuotojos skubino kuo greičiau atidaryti mūsų ligoninę, kad surastoją ligonę galėtų kuo žmoniškiau numirti. Pacientė sakėsi, kad ji yra vieniša. Po paros šitoji ligonė mirė. "Nakvynės namų" ir mūsų ligoninės rūpesčiu ji buvo gražiai palaidota. Į paskutinįjį poilsio vietą lydėjo visi ligoninės darbuotojai ir "Nakvynės namų" gyventojai.

Kitas ligonis, iš pradžių buvęs labai malonus, paslaugus, ligai išsienėjus tapo piktas, nesukalbamas. Kadangi neturėjo giminių ir buvo netikintis, jam buvo be galo sunku, nes prieš akis jis matė tik tuštumą, kuri gramzdino savyje bet kokią gyvenimo prasmę, užgniaužė bet koki norą gyventi. Per du mėnesius šiaip taip pasisekė sužadinti jo norą bent pasikalbėti su buvusiu Kauno Arkikatedros klebonu monsinjoru Vincentu Jelskū. Šis dvi valandas neišėjo iš jo palatos, o kai išėjo, abiejų akys tiesiog švieste švietė - jose atsispindėjo gerumas ir begalinė meilė, abiejų veide - šypsena. Laimingas buvo ir klebonas. Jis net padėkojo, kad jį pakviečiau. Šis susitikimas visai pakeitė mūsų pacientą ir, praėjus dviem savaitėms, jis oriai, be baimės, susitaikęs su Viešpaties valia, užgeso. Geriausi mūsų mokytojai yra mūsų pacientai.

- Ko norėtumėte palinkėti Amerikos lietuviams?

- Gerumo žvilgsniu kupinu kitų akis sušildyt, / Kad pasauly skausmu būtų kur kas mažiau, / Ir nepasent linkiu širdy net ir tada, / Jei sužydėtų jums pavasarių šimtai...

Su gyd. I. Poniškaitiene kalbėjosi kun. K. Ambrašas, S.J. Montrealis, 2000 rugsėjis-spalis.

šventę laukiame atvykstant JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto tarybos pirmininko Algimanto Gečio, svečių iš Floridos Apygardos bei kitų apylinkių.

Meninę programą atliks sol. Regina Peters, "Dainos" choras, vadovaujamas kvart. Jono Samoškos, moterų kvartetas, vyrų ansamblis ir kaimo kapela.

Bilietus prašome užsisakyti pas Vytautą Kulpą, tel.: 561-845-7159 iki lapkričio 10 d.

Lietuvos Vyčių Vidurio Centro suvažiavimas ir maldos kelionė

Lietuvos Vyčių 86 kuopa, veikianti Dubois, Pennsylvania, š.m. spalio 6-8 d. globojo Lietuvos Vyčių Vidurio Centro rajono suvažiavimą ir maldos kelionę. Suvažiavime dalyvavo 29 vyčiai, atstovavę 6 kuopoms iš Michigan, Ohio ir Pennsylvania valstijų.

Penktadienį, spalio 6 d., Hampton Inn viešbutyje priėmimo kambaryje vyko susipažinimo vakaras. Priėmimo dalyvavo būrelis svečių ir vietinių vyčių. Visi gražiai pabendravo, pasivažiavo skaniu maistu ir gerimu, atnaujino pažintis.

Šeštadienį, spalio 7 d., Vidurio Centro rajono pirmininkė Pranciška Petkuvienė vadovavo susirinkimui. Malda prieš posėdį sukalbėjo Richard Marks, 25 kuopos pirmininkas iš Cleveland, OH. 86 kuopos pirmininkė Lee Moore sveikino visus atvykusius ir linkėjo geros viešnagės. Vyko valdybos narių ir kuopų pranešimai bei ateities veiklos planų svarstymai. Atstovai pranešė apie š.m. liepos 27-30 d. Los Angeles, CA, vykusį 87-ąjį metinį suvažiavimą.

Buvo nutarta, kad 2001 m. pavasario seimas/kėgliavimo turnyras vyks 2001 m. gegužės 18-20 d. ir jį globos 79 kuopa, veikianti Southfield, MI. Rudens susirinkimas ir maldos kelionė vyks Detroit, MI, ir jį globos 102 kuopa. Suvažiavimo dienos bus paskelbtos vėliau. 88-tasis Vyčių suvažiavimas/metinis seimas vyks 2001 m. rugpjūčio 1-4 d. Orlando, FL. Jį globos Centro valdyba.

Buvo paskelbta, kad Ben Bruzga ir Benedict Radzavich, abu 86-os kuopos nariai, ir Joseph Ivoska, 25 k-pos narys iš Cleveland, OH, bus pakelti ir apdovanoti ketvirtu laipsniu. Trečiuoju laipsniu bus apdovanoti: Joe Yanek, Frances Bruzga, Alda Waylonis, Helen Tvoska, James Allen, John ir Gerturde Amilkavich, visi 86-kuopos nariai. Irene Yanek, 86 k-pos narė, bus apdovanota rajono specialiu pripažinimo medaliu už nuolatinę talką kuopai ir rajonui.

Toliau sekė Vidurio Centro rajono valdybos rinkimai. Naujos 2000-01 m. valdybos sudėtis: Dvasios vadas - kun. Gediminas Kijauskas, Cleveland; pirmininkė - Pranciška Petkuvienė, Dayton; I vicepirm. - Regina Juškaitė-Švobienė, Detroit; II vicepirm. - Robert Pant, Dayton; išdininkė - Elena Mikalauskas, Dayton. Sekretorė - Margaret Dapkus, Southfield;

tvarkariai - Robert Pant, Dayton, ir Paul Moore, Dubois; Kultūros ir Lietuvos reikalų komitetas - John Baltrus, Pittsburgh; Ritualų komitetas - Lee Moore, Dubois; patikėtiniai - Rickard Marks, Cleveland, ir Michael Petkus, Dayton. Ryšininkė su visuomene "Vytytis" žurnale - Andrea Baltrus, Pittsburgh; "Pagalba Lietuvai" atstovas - William Zager, Detroit, ir Vidurio Centro rajono specialūs apdovanojimai - George Mikalauskas, Dayton.

Patikėtiniai patikrino knygas ir pranešė, kad jos vedamos tvarkingai.

Posėdis baigtas malda ir Vyčių himnu.

Po susirinkimo vyko į Šv. Pranciškaus Asyziečio bažnyčią Clearfield, PE, maldos kelionę. Kartu su kun. Dennis Hadberg sukalbėjome rožinį, Šv. Mergelės Marijos litaniją ir specialias maldas. Sugiedojome kelias lotyniškas giesmes. Apžiūrėjome bažnyčią, kuri buvo pastatyta 1886 m. ir yra seniausia Eerie arkidiecezijoje.

Vykome į Quintons restoraną vakarieniauti. Vyko aukų vajus "Pagalba Lietuvai" darbams paremti. Suaukota 415 dol.

Sekmadienį, spalio 8 d., vyko suvažiavimo užbaigimo šv. Mišios, kurios buvo laikomos Šv. Juozapo bažnyčioje. Jas aukojo parapijos klebonas Richard Siefer, už mirusius ir gyvus Lietuvos Vyčius.

Prieš šv. Mišias ketvirtą ir trečio laipsnio kandidatai davė priesaiką ir buvo pakelti bei apdovanoti Vyčių laipsniais. Naujai išrinktoji valdyba davė savo priesaiką.

Po Mišių sekė specialus apdovanojimas Irene Yanek, 86 k-pos narė, už jos nuopelnus Vyčių organizacijai.

Mirusiųjų vyčių prisiminimą pravedė Pranciška Petkuvienė. Išvardinus mirusius narius, uždegto žvakutės, sukalbėtos maldos.

Suvažiavimo uždarymo pietūs vyko parapijos patalpose. Lee Moore, 86 kuopos pirmininkė, padėjo visiems už dalyvavimą suvažiavime.

Uždarymo žodį tarė ir Vidurio Centro rajono pirmininkė Pranciška Petkuvienė. Padėkojo Dubois vyčių kuopai už puikų šio savaitgalio paruošimą, programą ir nuoširdumą.

Po gardžių užkandžių visi atsisveikino, palinkėjo vieni kitiems saugios kelionės grįžtant į namus ir - iki kito suvažiavimo!

Regina Juškaitė-Švobienė

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: Darbininka@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Laikrodžio rodyklę reikia atsukti vieną valandą atgal spalio 29 d.

Visų Šventųjų šventė - lapkričio 1 d., trečiadienį. Katalikai tą dieną privalo išklausyti mišias.

Vėlinės - lapkričio 2 d., ketvirtadienį. Lietuviai tą dieną prisimena mirusiuosius.

Atsaukiama iš Lietuvos planuota piligriminė kelionė į Šventąją Žemę lapkričio 6 - 13 d. dėl neramumų Artimuosiuose Rytuose. Jeigu politinė situacija nusistovės, tai ši kelionė bus vykdoma gruodžio 4 - 11 dienomis. Kelionės programa nesikeičia - piligriminės kelionės metu Nazareto Mergelės Marijos Apreiškimo bazilikai bus padovanota Aušros Vartų Gailestingumo Motinos paveikslas keramikinė kopija.

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Išpažintys yra klausomos kiekvieną šeštadienį nuo 4 iki 4:45 val. p.p. Išpažintį galima atlikti lietuvių arba anglų kalbomis.

Turime jau užsiregistravusius tris kandidatus į "Saugusiųjų įvedimo į krikščionybę" programą anglų kalba, kuri prasidės Advento pradžioje. Kreipiamės į lietuvių ir siūlome užsiregistruoti tiems, kurie gyvenime neturėjo progos priimti Krikšto, Atgailos, Pirmosios komunijos bei Sutvirtinimo sakramentų, skambinant į kleboniją tel. (718) 326-2236.

Sekantis Vyčių 110 kuopos susirinkimas įvyks spalio 29 d., tuojau po 11:30 val. lietuviškų mišių.

Lapkričio 1 d., Visų Šventųjų šventėje mišios bus aukojamos: 7:30 val. ryto, 12 val. vidurdienį ir 7 val. vak.

Lapkričio 2 d., Vėlinių diena, mišios bus aukojamos: 7:30 val. ryto, 12 val. vidurdienį ir 7 val. vak. Mišios už visus mirusiuosius taip pat bus aukojamos lapkričio 3 d. 7:30 val. ryto ir 12 val. vidurdienį, o lapkričio 4 d. - 7:30 val. ryto.

Sveikiname parapijietį **Romą Kežį**, jo 50 metų visuomeninės veiklos jubiliejus proga ir jo vedamos "Laisvės Žiburio" programos 35 metų sukakties proga. Parapijos kunigai linki jam Dievo palaimos.

Lietuvių Atletų Klubo rengtas **Blusų turgus** spalio 14 ir 15 d. praėjo labai sėkmingai ir Atletų Klubui atnešė nemažai pelno. Šiam vartotų prekių išpardavimui šie metai, kaip ir praityje, vadovavo Vida Jankauskienė.

Lietuviškos radijo programos iš Vilniaus praneša, kad nuo spalio 29 d. jos girdimos 6120 kHz dažniu arba 49 m bangos ruože.

Romo Kežio 50 metų visuomeninės veiklos ir 35 metų jo vadovaujamos "Laisvės Žiburio" programos jubiliejus pobūvis įvyks š. m. spalio 28 d., šeštadienį, Kultūros Židinyje. Pradžią 6 val. vak. lėjimas tik su iš anksto įsigytais bilietais.

Kunigų Vienybės metinio suvažiavimo, įvykusio š. m. spalio 10 d. Putnam, CT, posėdžiuose buvo svarstomi įvairūs šių dienų Bažnyčios klausimai. Tarp jų buvo pažvelgta ir į Amerikos lietuvių parapijų mažėjimą, lietuvių kunigų trūkumą. Kilo klausimas, kodėl Lietuva, turėdama tiek daug kunigų, negali bent keletą jų atsiųsti į Ameriką ir padėti lietuviškoms parapijoms išsilaikyti.

Posėdžiuose dalyvavęs svečias Panevėžio vyskupas Juozas Preikšas pažvelgė į šią problemą iš Lietuvos pusės. Šiuo metu Lietuva turi apie 600 parapijų, iš kurių 150 - neturi kunigo. Jo diocезijoje yra 110 parapijų, iš kurių 40 neturi kunigo. Šiais metais buvo išventinti tik du kunigai. Už trejų metų tikimasi išventinti 13 kunigų, bet senieji kunigai miršta, ir kunigų skaičius mažėja. Miestų parapijose kunigai yra perkrauti darbais. Kaimuose daug parapijų turi savus kunigus, tačiau juos "išnuomavus" Amerikai, tos parapijos liktų be kunigų.

Lietuvoje, ypač kaime, žmonių religinė padėtis yra apgailėtina. Žmonės mažai teisingai apie religiją ir ją nesidomi. Bažnyčios nelenko. Vidurinio amžiaus šeimos jau yra užaugusios ateistinėje atmosferoje, taigi jų didelė dalis be religijos. Tai, žinoma, atsiliepia ir vaikų religiniam auklėjimui. Penkisdešimties metų ateistinė propaganda ir religijos persekiojimas savo padarė. Dažnai dėl tėvų uždraudimo vaikai neleidžiami mokytis religijos, negali būti katekizuoti. Jaučiamas pašaukimų mažėjimas ir kunigus ir į seses vienuoles. Daug jaunų porų gyvena be jokios santuokos, be civilinės ar bažnytinės.

Lietuva yra tapusi misijų kraštu, kur reikia pradėti skelbti Evangeliją nuo pat pagrindu, nuo ABC, tartum tai būtų kuris nors Afrikos kraštas.

Taigi siuntimas kunigų iš Lietuvos - iš misijų krašto - į Ameriką, kad čia lietuviškose parapijose žmonės galėtų išklausyti sekmadienų mišias lietuviškai, yra sunkiai pateisinamas. Juk Amerikoje visas religines apeigas galima lengvai atlikti kita kalba, kurią visi moka.

Galėtų būti svarstytinas klausimas, kad čia studijoms atvykę kunigai laikinai pagelbėtų lietuviškoms parapijoms

F.F.

Savaitgalis, skirtas artimo meilei

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos metinis suvažiavimas š. m. spalio 8 d.

LKRŠ metinio suvažiavimo š. m. spalio 8 d. dalyviai. Juozo Majausko nuotr.

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos metinis susirinkimas įvyko sekmadienį, spalio 8 d. Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolyne Putnam, CT.

11:00 val. ryto vienuolyno koplyčioje mišias koncelebravo vysk. Paulius Baltakis, OFM, ir svečias iš Lietuvos, Panevėžio vyskupas Juozas Preikšas. Seselė Paulė Savickaitė per šv. Mišias perskaitė Liturginius žodžius. Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM, prieš Mišias savo maldose prisiminė visus LKRŠ mirusius ir gyvus geradarius bei rėmėjus. Svečias vyskupas J. Preikšas savo pamokslą kalbėjo apie nedėkingumą.

12 val. buvo skanus pietūs, kuriuos paruošė vienuolyno šeimininkės. Po pietų prasidėjo registracija, o 1:30 val. įvyko metinio susirinkimo atidarymas.

Invokaciją kalbėjo vysk. Paulius A. Baltakis, OFM. Prezidiumo kvietime dalyvavo prel. A. Kontautas ir sekretorė I. Ivaškieienė; mandatų komisiją sudarė Ses. E. Lukošaitė ir I. Laucienė.

Sekė LKRŠ tarybos pirmininko vysk. P. A. Baltakio žodis, kuriame jis dėkojo visiems gausiai susirinkusiems direktoriams ir svečiams.

I. Ivaškieienė perskaitė gerai paruoštą praėjusio metinio susirinkimo protokolą.

Tėv. P. Barius, OFM, pateikė išdininko kun. V. Voltero, negalėjusio susirinkime dalyvauti, pranešimą. Revizijos komisijos pranešimą perskaitė Rūta Gudeliene. Ji pavaduotė L. Milukienė, kuri nebaigė savo kadencijos.

Reikalų vedėja Vida Jankauskienė savo pranešime pateikė praėjusių metų ataskaitą ir svarstytinus ateities veiklos planus.

Sekė naujų direktorių rinkimas - išrinkti Tėv. P. Barius, OFM, Tėv. P. Giedgaudas, OFM, I. Gvildienė ir V. Matusaitienė.

5 val. vak. - vakarienė vienuolyno valgykloje.

Panevėžio vyskupas J. Preikšas savo žodyje santūriai padėkojo LKRŠ už moralinę ir labai gausią finansinę paramą, skirtą Lietuvos bažnyčių parapijoms, katalikiškomis mokykloms, organizacijoms

ir už išreikštą artimo meilę Lietuvos jaunimui, vargstančioms daugia vaikėms šeimoms ir gausiam našlaičiams. Šalpa labai laukiama ir labai reikalinga sunkiose sąlygose gyvenantiems Lietuvos žmonėms.

I. Laucienė, LKRŠ vicepirmininkė, papasakojo apie savo apsilankymą Lietuvoje ir susitikimą su kelių mokyklų, gaunančių paramą iš LKRŠ, direktoriais. Lietuvoje būdama ji pasidomėjo, kaip LKRŠ parama yra skirstoma ir naudojama. Sekė klausimai ir sumanymai, kurių buvo gana daug ir įvairių. Svečias vysk. J. Preikšas susirinkimą uždarė maldą ir palaiminimu.

Po susirinkimo nauja direktorių taryba pasiskirstė pareigomis ir apsvairstė einamuosius reikalus.

Naująją LKR Šalpos direktorių tarybą sudaro: vysk. P. A. Baltakis, OFM, - pirmininkas;

prel. A. Kontautas - vicepirm.; Ilona Laucienė - vicepirm., atstovė Lietuvoje;

Irena Ivaškieienė - sekretorė; kun. Vytautas Volertas - išdininkas;

Rūta Gudeliene - personalo komiteto pirm.;

Vita Matusaitienė - nominacijų komiteto pirm.;

Tėv. Placidus Barius, OFM.;

Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM.;

Ses. Eugenija Lukošaitė;

Renata Paulienė;

kun. Jonas Rikteraitis;

prel. Antanas Rubšys;

kun. Steponas Žukas;

Ina Gvildienė.

Revizijos komisija: Daiva Šilbajorienė, dr. Nijolė Bražėnaitė-Paronetto.

Tarnautojos: Vida Jankauskienė - vedėja; Josefina Senken - finansų sekretorė.

- o -

LKR Šalpos veikla plati ir labai reikalinga. Su tvirta vadovybe bei pasižyventusiais direktoriais, gausiais LKR Šalpos geradariais bei rėmėjais ir jų gausiomis aukomis yra atliekami didžiuliai artimo meilės darbai. Į Lietuvą kiekvienais metais yra pasiunčiama kas

mėnesį 40 - 80 tūkstančių dolerių parama.

Vysk. P. Baltakis, OFM, pranešė džiugią žinią, jog vienas geradaris N.N. pasiūlė įsteigti "Kardinolo Vincento Sladkevičiaus fondą", kurio palūkanos būtų naudojamos lietuvių katalikų kunigų, vienuolių ir vienuolių seserų bei katechetų studijoms ir dvasiniam pasiruošimui. Geradaris žada į šį fondą įnešti maždaug vieno milijono dolerių vertės akcijų (šerų).

Kadangi pasitaikė šilts gražus Columbo dienos savaitgalis, kelionė į Putnam, CT, buvo itin maloni. Šeštadienį po posėdžių turėjome progą aplankyti J. Matulaitio slaugos namuose gyvenančius kun. V. Piktūną ir Ses. Viktoriją. Vakarienes metu susipažinome su dr. J. Kriaučiūnu, kuris mums ir nurodė, kaip patekti į slaugos namus. Ses. Viktorija paliko mums nepaprastą įspūdį, nes būdama 92 metų amžiaus, ji dar vis mezgta ornamentuotas gražias pagalvėles, kurias skiria metinei vienuolyno loterijai. Neparanda vilties ir vis trūšia kaip darbsti bitelė.

Kun. V. Piktūna, nors sunkus ligonis, dar vis pilnas energijos, mėgsta lankytojus, dar vis turi savo seno jūmoro ir labai domisi lietuviška spauda.

Sekmadienio vakare buvome pakviesti į Marijos N.P. vienuolyno kleboniją. Klebonas kun. A. Diškevičius nuosirdžiai mus priėmė, pavaišino ir drauge su dr. Kriaučiūnu visi įdomiai pasikalbėjome.

Pirmadienio rytą, 7 val. šv. Mišias koncelebravo vysk. J. Preikšas, vysk. P. A. Baltakis, OFM, kun. A. Diškevičius, Tėv. P. Barius, OFM, ir Tėv. P. Giedgaudas, OFM. Po pusryčių dr. J. Kriaučiūnas aprodė ALKos muziejų, kur jis dirbdamas praleido 24 metus. Mes ten lankėmės jau antrą kartą, bet visada įdomu pamatyti Lietuvos kultūrinius lobius, meną ir archyvus.

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos metinis susirinkimas dar labiau paskatino norą aukotis, dirbti ir mylėti artimą.

Marija Majauskiene

SKELBIMAI

Tik 33 centai už minutę skambinant Lietuva; 8,9 cento - JAV. Pigu. Patrauklu. Patikima. Jokių mėnesinių mokesčių. Tarptautinė telefono bendrovė IE COM aptarnauja lietuvių nuo 1983 metų. Teiraukitės lietuviškai 708-386-0556. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk.)

Lietuviai, lauko priežiūros darbu (landscaping - maintenance) bendrovės savininkas Washington, DC, **ieško dviejų darbininkų**, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373.

Ieškoma vaikus mylinti auklė prižiūrėti naujagimį. Turi gyventi šeimoje. Skambinti tel. (973) 376-0980. (sk.)

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, lietuviškoje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų globoje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT 06277.

Moteris iš Lietuvos ieško darbo. Gali prižiūrėti vaikus, ligonius, senelius bei šeiminkauti. Nori gyventi šeimoje. Skambinti po 7 val. vak. (212) 245-8165.

Išnuomojamas gražioje vietoje prie vandenyno **2 kambarių ir virtuvės butas** su baldais. Skambinti šeštadieniais ir sekmadieniais (718) 945-3954.

Kerpu, šukuoju, darau cheminius ir pusmetinius sušukavimus. Moterims, vyrams ir vaikams. Dirbu savo ar klientams pageidaujant jų namuose. Regina Savickaitė-Bork, 84-20 96th St., Woodhaven, NY, Tel. (718) 805-3645. (sk.)

Reikalinga moteris prižiūrėti pagyvenusius vedusių žmonių porą Paterson, NJ. Reikia jiems virti, valyti, prižiūrėti namus, pagelbėti sveikatos reikaluose ir kt. Turi mokėti lietuviškai ir šiek tiek angliškai. Turėtų gyventi šeimoje šešias dienas. Geras atlyginimas ir galimybė ateityje gauti dviejų miegamųjų butą. Skambinkite Vytautui (903) 364-1099. (sk.)

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojos:

E. Simanavičienė, Marstons Mills, MA, Igno Simonaičio atminimui - 30 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Pažymėkite, kad tai Jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

"Vilties" siuntinių agentūros atstovas vėl priims siuntinius į Lietuvą šeštadienį, **lapkričio 11 d. nuo 9:30 iki 12:30 val. p.p.** "Darbininko" patalpose, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY. New York "Vilties" atstovas yra **Algis Jankauskas**. Su juo galima susitarti dėl siuntinių paėmimo iš namų skambinant telefonu **718-849-2260**.

Atlantic Express Corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, vėl priims siuntinius **šeštadienį, lapkričio 4 d. nuo 12 iki 1 val. p.p.** Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. **1-888-205-8851**.

ROMA KEŽI

jo visuomeninės veiklos
50 metų
ir jo vadovaujamos "Laisvės Žiburio"
radijo programos
35 metų sukakčių proga

sveikina

"Darbininko" Redakcija, Administracija
ir leidėjai - Tėvai Pranciškonai

Marijos Nekalto Prasidėjimo Seserų Rėmėjų saskrydis įvyks seselių vienuolyne Putnam, CT, sekmadienį, **spalio 29 d.** Šio saskrydžio šv. Mišias 11 val. ryto aukos ir pamokslą pasakys svečias iš Lietuvos kun. Alvydas Vainorius, šiaulių vyskupijos Pašvitinio miesto švč. Trejybės parapijos klebonas. Po pietų bus Rėmėjų posėdis ir Mirusiųjų prisiminimas; kapinių lankymas ir Mišparai už mirusiuosius seselių koplyčioje. Visi kviečiami.

Jei turėtumėte knygų (anglų ar lietuvių kalba), kurių Jums nebereikia, mielai pasiųstume jas į mokyklas Lietuvoje. Kreiptis: 516-487-2353 (Aleksandras) arba 516 482-1178 (Julius). (sk.)

"Darbininkas" naujiems skaitytojams - tik 25 dol. metams. Nuo rugsėjo 1 iki gruodžio 31 **spausdavo vėjų skelbia JAV LB Kultūros Taryba**, padedant Lietuvių Fondui. Nauji skaitytojai kviečiami pasinaudoti šia papiginta prenumeratos kaina ir užsisakyti savaitraštį sau, arba kaip dovaną į universitetus išvykstantiems savo jaunimui, jaunavedžiams, kaimynams, draugams, pažįstamiems. Pasinaudokite šia vienkartinę progą; užsakykite vienintelį Amerikos Rytų kraščio lietuvišką savaitraštį.

Skelbkitės "Darbininke"
718-827-1351

LOT - Lenkijos oro linija pradėjo skelbti "Darbininke" (žiūr. 5-tą psl.) Labai graži jų pačių pagaminta reklama su šūkiu "Gimtinė artėsnė, kelionė greitesnė, kišenė pilnesnė". Daugiau informaciją gausite skambinant tel. 1-800-223-0593.

Baltic Shop pradėjo skelbti Darbininke (žiūr. 6 psl.) Firma turi 300 lietuviškos muzikos CD, lietuviškų knygų, medžio drožinių, rūpintojėlių, dekoratyvinių lėkščių, gintaro papuošalų, lietuviškų lėlių; galima užsakyti ir lietuviškos duonos bei lietuviškų sūrių. Daugiau informacijų ir prekių sąrašą gausite paskambinę 1-888-600-2391.